

Gradnja mostu čez Savo med Laborami in Čirčami je pomemben del 10-letnega programa izgradnje cestnega omrežja v kranjski občini. Stebri novega mostu so že nared, z obeh bregov Save pa se na nosilec počasi pomika jeklena nosilna konstrukcija. Delo je zahtevno in bi bilo brez znanja graditeljev in sodobnih strojev nemogoče. Na fotografiji je del mostne jeklene konstrukcije nad vhodom v tovarno Planika v Kranju. (jk) — Foto: F. Perdan

Leto XXXIII. Številka 63

GLAS

Kranj, torek, 19. 8. 1980
Cena: 5 din

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

Ustanovitelji: občinska konferenca SZDL Kranj, Radovljica, Škofja Loka Trzin — Izdaja Časopisno podjetje Kranj — Glavni urednik Igor Slavce Odgovorni urednik Andrej Zalar

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Jubilejni Gorenjski sejem odprt

Sejmi bodo pridobili na veljavi

Jubilejni 30. mednarodni poletni Gorenjski sejem v petek odprl sekretar komiteja občinske konference ZKS Kranj Jože Kavčič — Že prve dni veliki obiski — Sodeluje 110 razstavljalcev iz desetih držav — Gorenjsko združeno delo še vedno premalo zastopano

KRANJ — Tako kot večino let so tudi letos golobi posmonoši leto nad sejmiščem v Savskem naznanili, da je Kranj spet gorenjsko mesto. Sekretar komiteja občinske konference ZKS Kranj Jože Kavčič je v petek ob prisotnosti mnogih gostov iz domovine in tujine odprl jubilejni, 30. poletni mednarodni Gorenjski sejem, na katerem se tokrat predstavlja 110 razstavljalcev iz Jugoslavije in devetih drugih držav, ki so na kranjsko sejmišče pripeljali nad 10.000 najkvalitetnejših proizvodov. Zaradi gradnje nove večnamenske dvorane je sedaj osrednji poletni sejem prazniško nekoliko okrnjen, vendar letno ni slabši. Ohranja temeljno izhodišča, značilna za poletni kranjski sejmski prireditve. Ko je sekretar komiteja občinske konference ZKS Kranj Jože Kavčič odprl tokratni jubilejni sejem, ki je

nadaljevalec tradicije prvega povojnega sejma v Kranju, je še posebej poudaril, da je letošnji osrednji jubilejni sejem uspeh in praznik majhnega kolektiva Gorenjskega sejma, obenem pa tudi jubilej vseh, ki so prispevali k rasti gorenjske sejemске organizacije kot mesta srečanja ponudbe in povpraševanja. »Tudi na tem sejmu so bo domača ponudba srečala s tujo in se primerjala tako po kvaliteti kot po uporabnosti in cenah. To je eden od pomembnih smislov sejemске aktivnosti, zato je prav, da poskrbimo, da bo tudi sejem dobil primernejše prostore. S pomočjo kranjskega združenega dela, delovnih ljudi in občanov gradimo večnamensko dvorano, ki bo razen drugih vidikov uporabnosti tudi sejmu omogočila kvalitetnejše poslovne storitve. Gorenjski sejem bo

tako še bolj mesto poslovnega dogovarjanja, prav tako pa ima kranjsko sejmišče ugodno lego. Tudi pripravljenost združenega dela, da pomaga pri gradnji, kaže, da je zainteresirano za razvoj sejma in krepitev njegovega poslanstva,« je med drugim poudaril Jože Kavčič. »Prav bi bilo, če bi se na sejmišču pojavljalo še več proizvodnih organizacij združenega dela. Pokazati bi morale, kaj so sposobni narediti delovni ljudje.«

»V zaostrenih pogojih gospodarjenja bo vloga sejma še pomembnejša,« je dejal Jože Kavčič. »Ne gre le za ponudbo in povpraševanje, ampak gre tudi za poslovne dogovore med proizvajalci in poslovnimi ljudmi. Sejemská politika mora to upoštevati, prav tako pa je sejem prilagodljiv, da v naših težnjah za čim večjim izvozom pokažemo, kaj imamo in kaj smo sposobni narediti!«

Sejem je že prve dni obiskalo veliko ljudi, prav tako pa tudi zvečer, ko poteka zabavni del sejma, ne manjka obiskovalcev. Bojazen, da sedanji sejem ne bi dosegel obiska v preteklih letih, je odveč!

J. Košnjek

PODELITEV SEJEMSKIH PRIZNANJ — Strokovna komisija za ocenjevanje razstavljenega blaga je odločila, da petim razstavljalcem podeli sejemská priznanja. Prejeli so jih Agrostroj iz Ljubljane, Gorenjska oblačila iz Kranja, Gorenje iz Velenja, Marles in Lipa iz Ajdovščine. Na fotografiji podelitev priznanja predstavniku Gorenjskih oblačil. (jk) — Foto: F. Perdan

Železarji bodo ustavili plavž

Zaradi hudega pomanjkanja kokska bodo jeseniški železarji morali ustaviti plavž, delavce pa premestiti na druga delovna mesta. Če pa bo kokska še naprej primanjkovala, bodo morali ustaviti še drugo visoko peč. S tem pa bo porušena normalna proizvodnja v jeseniški železarni. Stanje v jeseniški železarni je kritično; železarna je zdaj odvisna le od lastnega surovega jekla za nadaljnjo predelavo, saj so v sedmih mesecih letošnjega leta uspeli dobiti le tretjino za letos predvidenih polproizvodov iz tujih virov. Ostalo jim je le še 14.000 ton kokska, kar zadošča le za enomesečno obratovanje. Proizvodnja v obeh plavžih zahteva stalno dobavo surovin, zalog pa nimajo veliko. Tako železarni grozi nevarnost, da bodo ustavili še drug plavž in aglomeracijo, s tem pa ustavili jeklaro in delno elektrojeklaro. Njihov slab poslovni rezultat v prvem polletju, ki je bil zaradi vzrokov, na katere ne morejo vplivati, znatno slabši od lanskega v enakem obdobju, poslabšuje še stalna rast

cen surovin in energetskih virov. Slab poslovni in proizvodni rezultat pa vpliva na izredno slabe osebne dohodke vseh 6.500 zaposlenih delavcev jeseniške železarne. Železarji si prizadevajo, da bi kar najbolj izkoristili surovine, ki jih imajo, da bi delali racionalno in varčno ter kar najbolj izkoristili delovne naprave, med seboj so si solidarni in tovariški. Vendar pa prav vseh težav, posebno dobavo potrebnih surovin za normalno obratovanje, ne morejo rešiti sami. Prav gotovo bo treba poskrbeti, da bo delo v prihodnje normalno potekalo in da ne bo prihajalo do takšnih zastojev, ki jih potem boleče občutijo ne le železarji, temveč tudi vsi predelovalci in domači kupci.

D. Sedej

Petkova otvoritev 30. jubilejnega Gorenjskega sejma v Kranju. Odprl ga je sekretar komiteja občinske konference ZKS Kranj Jože Kavčič. Kot so včeraj povedali predstavniki sejma, je bil prvi dni dosežen nadpovprečen obisk. Nad 60.000 ljudi je že obiskalo sejem. Dobro obiskan je tudi večerni program. Obiskovalci pogrešajo servis Ljubljanske banke in tudi razstave nekaterih drugih organizacij združenega dela, ki jih na sejmu ni srečati. — Foto: F. Perdan

gorenje na Gorenjskem sejmu

30. gorenjski sejem

ugodni nakupi blaga široke potrošnje
nižje cene
kmetijska mehanizacija
večerni zabavni program

ZIS o preskrbljenosti tržišča

V soboto je Zvezni izvršni svet razpravljala o aktualnih vprašanih preskrbe tržišča s kmetijskimi in živilskimi izdelki in drugimi artikli široke potrošnje. V tej zvezi je sklenil izdelati analizo o stanju na tržišču in predlagati ukrepe, ki jih bodo v prihodnje izvajali na tem področju.

Letošnji polletni vpogled v energetske bilanco kljub pomankanju kaže kar dobro oskrbljenost z energijskimi viri, so tudi ugotovili na sobotni seji ZIS. Ob racionalnem gospodarjenju z energijo napovedujejo, da je bo tudi v prihodnjem polletju dovolj.

Glede sprememb in dopolnitev dogovora o izvajanju letošnje politike cen je ZIS ugotovil, da je s podpisom dogovora prenehal veljati sklep o najvišji ravni cen. V tej zvezi je ZIS sklenil, da zahteve za podražitve blaga lahko ustrezni organi sprejmejo le, če so le-te v skladu z dogovori in v duhu ekonomske stabilizacije.

Posojilo Mednarodne banke

Mednarodna banka za obnovo in razvoj je namenila že tretje posojilo jugoslovanski agroindustriji, 86 milijonov dolarjev, kolikor posojilo znaša, je namenjeno financiranju celotnega jugoslovanskega projekta, uporabili pa ga bomo za razvoj kmetijstva v manj razvitih področjih. Največji deleži bodo pripadali Bosni in Hercegovini, kar 13,8 milijona, Kosovu 15,5 ter Srbiji 14,5 milijonov dolarjev.

Manj novogradenj

V letošnjem letu bomo namesto 117 kilometrov novih cest zgradili le 79 kilometrov, vendar gradimo hitre ceste. Gradnja ljubljanske zahodne obvoznice dobro poteka in do prihodnjega poletja je načrtovana njena poslednja faza.

Do konca leta naj bi bila zaključena tudi prva etapa gradnje mejnega prehoda na Šentilju, takoj v začetku prihodnjega leta pa bodo začeli graditi avtocesto Šentilj-Pesnica. Tudi skozi Maribor gradijo hitro ceste, dela naj bi bila končana že letošnjo jesen. Karavanški predor, ki ga bodo gradili predvidoma do leta 1985, bodo dopolnili s še nekaj novozgrajenimi cestami skozi Jesenice, Hrušico in Dovje, jeseni pa naj bi bil končan nov most čez Savo pred vhodom v predor. Nov mejni prehod se obeta tudi Fernetičem, zato predvidevajo obnovljeno cestno omrežje tudi na Primorskem.

Vzorno sodelovanje nevrščenih

Odnosov, kakršnih imamo z Irakom, nimamo hrčkone z nobeno od nevrščenih držav. Ugodno jih je ocenil tudi podsekretar v iraškem zunanjem ministrstvu Kitani, ki je v zvezi s tem omenil tudi bližajoči se ministrski sestanki nevrščenih, ki bo v začetku prihodnjega leta v New Delhiju. Tudi Irak se z našo zahtevnostjo pripravljajo na bližajoči sestanki, ki bo pomenil pomemben prehod od Havano in sedmo konferenco nevrščenih v Bangkoku leta 1982.

ROMUNSKI VODITELJ V ISKRI - V petek je obiskal Iskrino tovarno na Laborah podpredsednik vlade Socialistične republike Romunije, član politbiroja romunske partije in minister za finance Paul Nicolescu-Mizil s sodelavci, med katerimi je bil tudi veleposlanik Romunije v Jugoslaviji Nicolae Mihai. Visokega romunskega gosta so spremljali član zveznega izvršnega sveta in zvezni sekretar za finance Petar Kostič, član republiškega izvršnega sveta in republiški sekretar za finance Anton Slapernik ter predstavniki Iskre Ljuban Artič, Ivan Cvar in Ivan Fink. Na pogovoru, ki je sledil ogledu tovarne, so razpravljali o gospodarskem in finančnem sodelovanju med državama ter možnostih za uveljavitev proizvodov Iskre na romunskem trgu. (fk) - Foto: F. Perdan

JESENICE

V sredo, 20. avgusta, bo ob 15. uri redna seja delavskega sveta jeseniške železarnice. Na seji bodo razpravljali o rezultatih poslovanja delovne organizacije Železarnice Jesenice v prvem polletju letošnjega leta ter o ukrepih za izboljšanje poslovnih rezultatov do konca leta 1980. Obenem bodo spregovorili tudi o investicijskem programu jeklarne ter seji dali tudi slavnostno obeležje. 20. avgusta pred tridesetimi leti so delavci sprejeli železarno v upravljanje.

D.S.

RADOVLJICA

V sredo, 20. avgusta, bo v sejni sobi družbenopolitičnih organizacij redna seja sveta za pridobivanje in razporejanje dohodka in delitev pri delu pri občinskem sindikalnem svetu Radovljica. Na seji bodo razpravljali o predlogu za poenotenje pravilnika o razvidu del in nalog v občini Radovljica ter o dogovoru o načinu obravnave osnutka družbenega dogovora o skupnih osnovah za oblikovanje in delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo.

V sredo, 20. avgusta, bo redna seja komisije za šport in rekreacijo pri občinskem sindikalnem svetu. Na seji bodo člani spregovorili o pripravi programa za občinsko sindikalno prvenstvo v avto-rally-u.

D.S.

Po poteh Karavanških graničarjev

Jesenice - Po vseh karavlah jeseniške in radovljiške občine so letošnji prazniki graničarjev, 15. avgust, proslavili nadvse slovesno. Graničarje po vseh karavlah so obiskali mladi, predstavniki družbenopolitičnih organizacij in delovnih kolektivov ter se z graničarji pogovorili o njihovem delu, predvsem pa jim čestitali ob prazniku.

Občinska konferenca ZSMS Jesenice pa je minulo soboto pripravila že tretji tradicionalni pohod Po poteh karavanških graničarjev v počastitev dneva graničarjev. Mladi so krenili po treh smereh v Karavanke in se nato zbrali v dolini Završnice pri spomeniku padlega komuniste in Skojevca Dragoljuba Milovanovića, kjer je bila kulturna prireditev. Sledilo je družabno in športno srečanje v partizanskem mnogoboju. Vsi pohodniki so prejeli tudi spominsko značko.

D.S.

30 let samoupravljanja v železarni

Jesenice - V sredo, 20. avgusta, bo slavnostna seja delavskega sveta jeseniške železarnice, kajti v sredo mineva natanko trideset let, odkar so delavci jeseniške železarnice prevzeli ključne tovarne v svoje roke. Takratni minister Franc Leskošek-Luka je izročil ključne železarnice delavcem in prvemu delavskemu svetu in tako se je na Jesenicah uresničilo Titovo geslo Tovarne delavcem.

Za Jesenice in okolico je bil ta dan nadvse slovesen. V železarni so izvolili enajst članski upravni odbor delavskega sveta, v katerem so bili najboljši delavci, udarniki, delavci, ki so jim železarji najbolj zaupali. Ob tej priložnosti so spregovorili tudi o svojih nadaljnjih nalogah in naložbah ter obljubili, da bodo vestno in zavzeto skrbeli za razvoj svoje tovarne. V teh zadnjih tridesetih letih je jeseniška železarna tudi resnično dobro delala in se povzpela med največje slovenske in jugoslovanske železarnice.

D.S.

8. srečanje borcev slovenskih železarn

RIBNO - V Ribnem pri Bledu bo 23. avgusta že tradicionalno, 8. srečanje borcev NOV - delavcev slovenskih železarn. Srečanje se bo začelo ob 9. uri dopoldne, pripravila pa ga koordinacijski odbor ZSB NOV slovenske železarnice. Za 8. srečanje pripravljajo bogat in pester kulturni program, ki mu bo sledilo tovariško srečanje.

D.S.

Sindikrat ocenjuje

Tržič - Tudi sindikat skupaj z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami v združenem delu ocenjuje polletne rezultate. Predsedstvo občinskega sveta Zveze sindikatov Tržič pa poleg te odgovorne akcije vodi tudi priprave na drugo sejo republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije. Le-ta bo obravnavala urejenost in dograjenost dohodkovnih odnosov in delitev dohodka v združenem delu, podatke pa bodo posredovale vse osnovne organizacije sindikata, ki v teh dneh izpolnjujejo obsežen vprašalnik. Ta anketa pa ne bo služila zgolj drugi seji slovenskih sindikatov, temveč bodo sindikati v vseh sredinah ob izpolnjevanju vprašalnika ocenili dosežene rezultate ter na njihovi podlagi nakazali vnaprejšnje akcijske smeri.

-mv

Umrli Jože Miklavčič

CELOVEC - V petek popoldne so na pokopališču v Šentjakobu v Rožu pokopali Jožeta Miklavčiča, starosta slovenskih planincev na Koroskem. Miklavčič je umrl v začetku prejšnjega tedna po daljši boleznii v 82. letu starosti; pokojni je bil gospodar prve slovenske zamejske planinske postojanke »Kočne nad Arihovo pečjo« in podpredsednik slovenskega planinskega društva Celovec.

Brigadirji dogradili

Konec tega in prihodnjega tedna se zaključujejo mladinske delovne akcije v Sloveniji. Pred tremi meseci so s samoupravnim sporazumom o medsebojnih obveznostih ter načinu združevanja dela in sredstev za pripravo in izvedbo mladinskih delovnih akcij v naši republiki za leto 1980 združili 41 novih milijonov dinarjev, ki so omogočili manj razvitim krajem v Sloveniji izgradnjo novih kilometrov cest, vodovodov in PTT omrežja. Naložbe za objekte vsake od akcij so zagotovile zainteresirane občine, organizacijo brigad pa je kot vsa leta doslej vodila republiška konferenca ZSMS.

OD NAČRTOV K REZULTATOM

Mladinsko prostovoljno delo razvijamo tudi kot izraz solidarnosti družbene skupnosti z ljudmi na tistih področjih, ki so v dosežanju razvoju zaostali za drugimi ali pa jih je prizadela katera od naravnih katastrof. Tako so tudi letošnje delovne akcije potekale pretežno na teh področjih, organiziranih je bilo kar osem republiških: Kras, Istra, Brkini, Bela krajina, Goričko, Kobansko, Slovenske gorice in Bohinj; ter tri zvezne na Kozjanskem, v Posočju in v Suhi krajini. Na akcijah je do zdaj sodelovalo 3577 brigadirjev, ki so opravili 391 tisoč ur in tako za povprečno 49 odstotkov presegli normo. Realizacijo dogovorjenih načrtov pa so skoraj ves julij ovirale slabe vremenske razmere, zato je bila potrebna še toliko večja delovna vnaša, visoka delovna morala in samoupravljalna zavest, da so brigadirji uspeli doseči tisto, kar so si zadali.

Blizu dva tisoč brigadirjev, kar jih še dela v zadnji izmeni, bo do konca akcij opravilo vsaj še 180 tisoč ur, in tako bo letošnji načrt, ki je predvidel 500 tisoč opravljenih ur, kljub začetnim neprivlačnim presežen. Vrednost del je ocenjena na 50 milijonov, pri čemer brigadirsko udarništvo niti ni upoštevano, tako da se je velikanska investicija več kot obrestovala.

USPEH TUDI V INTERESNIH DEJAVNOSTIH

Na mladinskih delovnih akcijah je fizično delo na trasi enakovredno angažiranju in ustvarjalnosti na področju idejopolitičnega dela, tehnične kulture, športa, kulture, informiranja in drugih področjih interesnega delovanja mladine. Sklop interesnih dejavnosti je pomemben pri oblikovanju vrednot človekove osebnosti, služi razširjanju znanja na različnih področjih in vzpostavljanju prijateljskih in tovariških odnosov med brigadirji, vaščani, mladinci in delavci na področjih, kjer potekajo akcije.

Letos so na področju interesnih dejavnosti zabeležili lepe uspehe. Naj omenimo le nekatere: politične šole »Edvard Kardelj« se je udeležilo 1500 brigadirjev, seznanili pa so se z aktualno politično in gospodarsko situacijo v svetu, spoznali aktualne naloge ZSMS, se podrobneje poučili o delovanju našega samoupravnega delegatskega sistema in drugih temah, ki so jih predlagali brigadirji po lastnem interesu. Kulturne skupnosti so brigadirjem zagotovile gledališke, filmske in koncertne užitke, zveze organizacij za tehnično kulturo pa so poskrbele za izpolnjevanje na tečajih prve pomoči, radioamaterstva, cestno-prometnih predpisov... Seznam

Mladi Tržičani gradijo

Tržič - Občinska konferenca ZSMS Tržič trenutno največ pozornosti posveča mladinskemu prostovoljnemu delu. Mladinska delovna brigada »Kokrški odred« v letošnjem avgustu sodeluje na MDA Slovenske gorice, v brigadi pa poleg tržičkih mladincev in mladink sodeluje tudi 22 brigadirjev iz pobratene občine Zaječar. Tržičsko brigado je 14. avgusta obiskala uradna delegacija iz Tržiča, v kateri so poleg pokrovitelja - občinskega sveta Zveze sindikatov Tržič - bili še predstavniki skupščine občine, sekretar občinskega komiteja ZKS Janez Piškur, predstavniki OK ZSMS ter predstavniki družbenopolitičnih organizacij in skupščine občine Zaječar.

Poleg mladinske delovne brigade »Kokrški odred« obstaja v okviru občinske konference ZSMS tudi mladinska pohodna brigada z istim imenom. Pa ne le obstaja, saj je v zadnjem času organizirala in izvedla eno od teh vsakoletnih pohodnih smeri v okviru tretjega pohoda »Po poteh karavanških graničarjev«, na katerem so sodelovali tudi graničarji obeh tržičkih karav. Tržičski pohodniki so izpred karavle na Ljubeljju krenili na Zelenico, mimo Lovskih koč na Završnico.

-mv

različnih oblik organiziranosti poldanske aktivnosti brigadirjev, pa vendar še niso izčrpane oblike dejavnosti, s pomočjo katerih bi brigadirji zadovoljevali in izpolnjevali svoje vseobsežne interesne in potrebne vloge so tudi na letnih akcijah igralo spontane prirediteljke aktivnosti brigadirjev, ki jim v prihodnje leto posvetijo večjo pozornost, saj se organizatorji zavestno pomena, ki ga ima lastna pobuda in uspehi in dosežki na teh področjih. D. Ž.

BORIS BAVDEK:

Velik razmah mladinskega prostovoljnega dela

Na nedavni tiskovni konferenci ob zaključku mladinskih delovnih akcij v Sloveniji je predsedstva republiške konference ZSMS Boris Bavdek ocenil letošnje rezultate mladinskega prostovoljnega dela:

»Letos smo lahko z rezultati mladinskih delovnih akcij bolj zadovoljni kot lani, saj so bile boljše v kvalitativni in kvantitativnem smislu. Na področjih, kjer je sodelovalo večje število brigadirjev, brigade so bile boljše, izboljšali pa so se pogoji dela, ni bilo težav z jalci del, saj so bila delovna mesta dobro pripravljena. Na občinskih in zveznih delovnih akcijah v Sloveniji, v tujih naseljih in na več desetih višjih teh pogojev ni bilo mogoče zadovoljiti, jih pa povezati in zagotoviti.«

Glede ekonomske opravil mladinskih delovnih akcij rečemo, da so za razvoj in lejših področij velikega pomena, saj pomenijo izboljševanje ljenjskih pogojev v teh kjer se v obdobju delovnih odvijata tudi živahno kulturno rekreacijsko življenje. Brigadirji opravljajo pretežno dela, gradbena operativa ne opravišči stroji, zato ne razmišljati da ti opustiti ceno brigadirsko pomoč.

Tudi pripravljenost bila letos izredno dobra, mnoge opravile vrsto delovnih akcij pred prihodom na republiško akcijo, brigadirji v celoti oblikovala, zato organizacija ni bilo večjih Lanska številka-32 tisočih dirjev je letos veliko prostovoljnih akcij, kar priča o izrednem razmahu mladinskega prostovoljnega dela, ki je posledica večletnega dela na tem področju. Blizu dva tisoč mladih smo poslali tudi na druge republike, letos pa različnih brigadah sodelovali di nekaj pobratimov iz držav: deset mladih iz Brnjske skupina otrok naših združenj Stuttgarta ter brigada iz županije in Madžarske. S strukturo udeležencev nismo bolj zadovoljni, saj se aktivno v premajhnem številu udeležujejo študentje, ki pripisati premajhni angažiranosti mladine na univerzi. Udeležba mladih delavcev smo od zmanjšali s 40 na le 20 odstotkov, neprimerno večje pa je bilo dijakov in pionirjev.

Brigade zaključujejo svoje delo, načrti bodo doseženi, kljub temu zaradi katerega smo le v Bolzano izobili preko 10 tisoč delovnih ur in je bila potrebna pomoč iz tujine in krajanov, da so bili planirani delovni pogoji izpolnjeni. Zahtevna dela pa so bila spričo prizadevnosti mladinskega prostovoljnega dela, ki so vseh akcijah kot zadovoljivo opravljena, me presežene v razumnih mejah in doseženi uspehi in interesne dejavnosti. Mladinske delovne akcije torej resnično povečujejo šole, v katerih se kalijo mladi delavci.

»Pomanjkanje« zdravil

Restriksijski ukrepi so zmanjšali proizvodnjo zdravil, toda zdravstveno varstvo prebivalstva ob tem nikakor ni ogroženo – so poudarili na nedavni tiskovni konferenci – Ob kratkoročnih ukrepih ZIS se pričakuje tudi prizadevanje za dolgoročne reševanje težav z zdravili

Slovenska farmacevtska industrija je v prvih sedmih mesecih letos dela na trg za 20 odstotkov več zdravil kot lani v enakem obdobju, lekarna pa so imele v polletju za 10 odstotkov višjo realizacijo kot lani – pa vendar govorimo, da zdravil primanjkuje. V lekarnah resnično ni dobrih zdravil, vendar pa zaradi tega zdravstveno varstvo prebivalstva nikakor ni ogroženo; kot na nedavni tiskovni konferenci republikanskega komiteja za informiranje poudarila mgr. Fernanda Burdych, predsednica IO združenja lekar Slovenije in direktorica Gorenjskih lekar, pa danes praktično ni zdravila, ki ga ne bi mogli prav uspešno zamenjati z zdravilom

z enakim učinkom. Večja prodaja v lekarnah pa je opozorilo, da so si predvsem kronični bolniki preskrbeli zalogo.

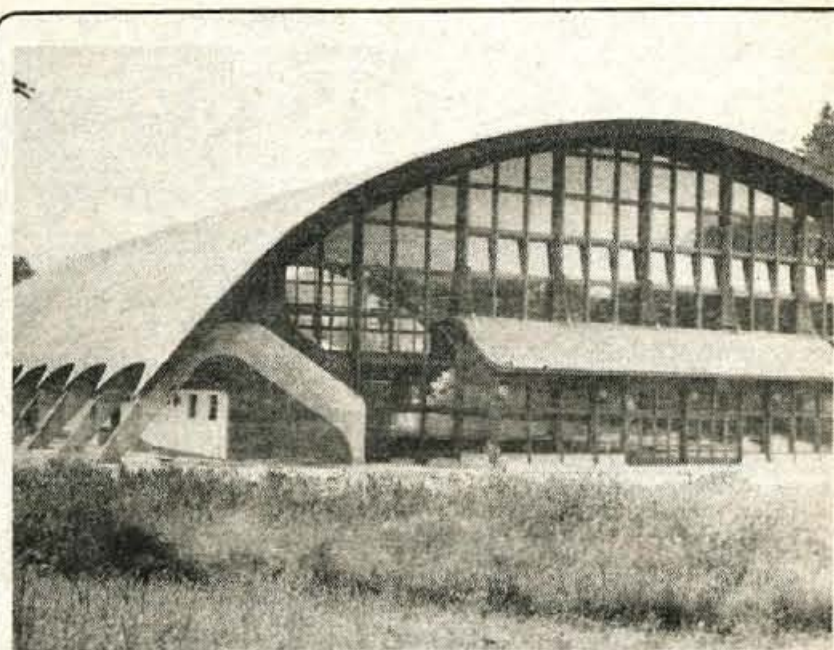
Težave z zdravili niso od včeraj, vendar pa so v Sloveniji pravzaprav še najmanj občutne. Seveda nikakor ne zato, ker v Sloveniji v resnici porabimo vse manj zdravil: od 17 odstotkov sredstev za zdravila v prejšnjem srednjeročnem obdobju, je odstotek zdrsnil na sedanjih 12. Brez dvoma je pri tem učinko pokazala participacija na zdravila in tudi kontrola receptov. Poraba zdravil pa je primerljiva tudi za tako dolga obdobja, ker se cene zdravil ne spreminjajo ravno vsak dan: nekatera imajo nespremenjeno

ceno že od leta 1972, 33 odstotkov od 1360 pri nas registriranih zdravil pa ima ceno pod 10 din, 17 odstotkov celo pod 5 din. Farmaceutska industrija si sicer iz takih zagat zna pomagati s ponudbo drugega enako učinkovitega zdravila pod drugim imenom in seveda dražjega. To so že stare in znane stvari, ki pa so se letos v ostrih pogojih gospodarjenja, kamor so vključene tudi farmacevtske tovarne, pokazale še v drugačni luči. Za večino zdravil, to je okoli 95 odstotkov vseh, namreč surovine za izdelavo uvozimo, naša farmacevtska industrija je torej domala v celoti predelovalna. Zaradi težav z devizami, s katerimi mora farmacevtska industrija kupovati v tujini, da lahko proizvede doma, pa se je z zdravili zgodilo podobno kot z drugim blagom na našem trgu; zdravila smo namreč vrgli v skupno vrečo z ostalimi potrošnimi dobrinami, zaradi katerih si lahko nekoliko zatismo pas, brez zdravil pa vsakakor ne moremo biti. Farmaceutska industrija je namreč nekatera zdravila zaradi previsokih proizvodnih stroškov in prenizkih cen začela izdelovati v skromnejših količinah, nekatera je tudi opustila in tako seveda povzročila pomanjkanje zdravil.

Čeprav so gospodarski položaj farmacevtske industrije dobro razume, pa ji uporabniki zdravil očitajo tako meni Drago Benčina, predsednik IO skupščine zdravstvene skupnosti SR Slovenije, da je pomanjkanje na trgu z zdravili moralo pokazati na težave izdelovalcev zdravil, le-ti bi končno tudi lahko že prej določene napovedali česa ne bodo izdelovali.

Trenutne probleme z zdravili na jugoslovanskem trgu je, kot vemo, pogasil zvezni izvršni svet: v kratkem bodo v uradnem listu višje ekonomske cene nekaterih domačih zdravil, zagotovljene so devize za uvoz surovin za izdelavo zdravil, sprejet je seznam 300 življenjsko pomembnih zdravil, ki ne smejo nikoli zmanjkati na lekarniških policah, dal je tudi pobudo za manjši izvoz naših zdravil, obenem pa je sprostil uvoz sanitetnega materiala in medicinske opreme. Ti ukrepi se seveda v proizvodnji zdravil in na policah lekar ne poznajo, učinkovali bodo šele, ko bodo uspešno preskočili vse ovire od sprejetja ukrepa preko vseh potrebnih in nepotrebnih obrazcev do cilja. V bodoče morda ne bi kazalo čakati na rešitve takih in podobnih zadržev administrativnimi ukrepi na najvišji ravni; v Sloveniji je bila pobuda za poslovno skupnost, ki bi združevala uporabnike, distributerje in proizvajalce zdravil, dana že januarja, kaj več pa ni bilo storjenega poslej. Zadnje bosedle glede delitve dela, združevanja sredstev verjetno proizvajalci zdravil tudi še niso rekli. Vse tegobe zaradi devalvacije in zmanjšane uvoza, ki so prizadele tudi farmacevtsko industrijo, pa bi bile manjše ali jih sploh ne bi bilo, če bi zdravilo že v proizvodnji imelo drugačen status, ne šele kasneje, ko so že potrošni blago. Zadrege z zdravili so bile zadnje čase toliko boleče, da zanje potrebnih deviz ne bomo več tehtali z enakimi merili kot za kavo in drugo blago iz uvoza.

L. M.

Sporna blejska streha

Občan je podvomil v statiko strehe nad blejskim drsališčem, čeprav sta projektant in projektantska organizacija zatrjevala, da bo streha v vsakem primeru »vzdržala« – Gradnja se je spet zavlekla

Na Bledu je vroče: dokaj visoka poletna temperatura žene turiste v hladno senco, domačinom pa niti hladna senca ne more shladiti razgretih glav, če le pomislijo na peripetije, zgrade in nezdode, ki so se spetle in se – na žalost – še vedno pletejo okoli strehe nad blejskim drsališčem. Zdej turistični delavci, hotelska podjetja in sami občani že glasno in odločno zahtevajo pojasnilo, zakaj vendarle blejska hala, ki je popolnoma nared, še vedno sameva, ko bi že nekaj mesecev lahko prinašala izdaten dohodek. Prav nobena šala ni, da je dvorana, nadvse odlična in imenitna, primerena za domala vsakršne prireditve, danes še zaklenjena in očitno nekaj mesecev tudi bo.

Začelo se je lani novembra, ko je blejska hala dobila streho. Občan, reša strokovnjak, je podvomil v nosilno konstrukcijo, v statično izvedbo, nakar so sledili pogovori in razgovori, prepričevanje in dokazovanje, kajti projektant in projektantska organizacija se nista dala. Vztrajno sta zatrjevala, da je strešna konstrukcija dovolj trdna in da ni potrebna dodatna okrepitev strehe, vztrajno sta trdila, da bo streha vzdržala še tako nenadno in večjo obremenitev. Nato so sestavili posebno komisijo strokovnjakov – vključno z radovljiškimi občanom, ki je tako resno podvomil – in ta komisija se je lotila dela: da bi dokazala, da streha ni primerna, da so se pri statiki zmotili in da je konec koncev streha nevarna. Po nekaj mesecih so poročilo oddali, tudi projektantski organizaciji in tako je Biro za lesno industrijo Ljubljana izdelal dodatni projekt za okrepitev strehe. V tem projektu so predstavili potrebne ojačitve strehe in med drugim zapisali: »... smatramo, da je z vgrajitvijo distančnih cevi, ki predstavljajo glavno vrednost ojačitev (3 t jekla) dosežena večja varnost napram izbočenja. Teoretično pa ta ojačitev ni potrebna...«

Tako je projektantska organizacija, Biro za lesno industrijo Ljubljana ponovno zatrdila, da se okrepitev strehe seveda lahko opravi, ni pa ne nujna in ne potrebna. Mimogrede: ta ojačitev velja nadaljnjih 170 starih milijonov dinarjev.

Zdej pa se upravičeno postavlja vprašanje ali več vprašanj: komu zaupati, komu verjeti, če ne projektantu in izvajalcu? Vse pohvale sicer vredno, da se radovljiški občani tako zelo trudijo za varnost in ukrepajo samozaščitno in preventivno, a do katere meje jim je sploh dovoljeno iti, če na nasprotni strani strokovne službe zatrjujejo, da so njihovi izračuni popolnoma pravilni in da prevzamejo vso odgovornost? Le kdo bi zaradi tega zastoja lahko ocenil vso materialno in moralno škodo blejskega turizma, ki je v svoji turistični ponudbi turistom predstavljal novo halo že za lansko zimsko sezono? In ne nazadnje: če so že bili dvomi, zakaj jih ni razblinila neka povsem nevtralna strokovna komisija od drugod?

Več kot leto dni razprav je torej zavrlo odprtje hale na Bledu. Če se bodo zdaj za okrepitev strehe vseeno odločili, bo moral investitor poleg dosedanjih več kot 6 milijard starih dinarjev zbrati še okoli 170 starih milijonov dinarjev in otvoritev se bo spet zavlekla. Do kdaj?

Na Bledu živijo od turizma, zato jim zaradi teh peripetij upravičeno vre – da seveda o škodi, moralni in materialni, niti ne razmišljamo...

D. Sedej

Načrti gorenjskega gostinstva in turizma

Gostinstvo prednjači

Nad milijardo 600 milijonov dinarjev namerava v prihodnjih petih letih vložiti v napredek in modernizacijo gorenjske gostinstvo in turizma – Osnovne gostinske zmogljivosti prednjačijo planih, sledi pa turistična infrastruktura z žičnicami – O nekaterih namerah bo treba še razpravljati

KRANJ – Medobčinska gospodarska zbornica za Gorenjsko je pripravila pregled plana novih naložb gorenjskega gostinstva in turizma v naslednjem srednjeročnem obdobju let 1985. O nekaterih naložbenih namerah bo treba še razpravljati in usklajevati. Predvsem velja to za razvoj gostinskih in turističnih dejavnosti ob novi avtomobilski avtocesti za gradnje pod Krvavcem, za katere nove predvidene garni hotela in za vlaganja v višjih predelih, ne kaže tako poudarjati visokih letelskih kategorij, ampak se bo treba bolj prilagajati razmeram in potrebam, ki vladajo v gorskem turizmu.

Upoštevati pa bo treba še vpliv turizma in turizma na sploh, ki bosta vedno bolj neločljiva del naša celovite turistične in turistične ponudbe, imata pa še družbeno in turistične vrline, pomembne gospodarsko in socialno stabilizacijo, kjer naj bi se razvijal, vsem pa so načrti odvisni od dohodkov, ki ga bodo ustvarjale organizacije združenega dela gostinstva in turizma, od posojilnih sposobnosti in združevanja sredstev, ki je v vsakdanjem gospodarskem razvoju in načrtovanju se prednjači.

Gostinske in turistične organizacije občine nameravajo v prihodnjih petih letih na novo investiti

490.776.000 dinarjev. Radovljičani načrtujejo za naložbe 464 milijonov 580.000 dinarjev. Jeseničani pa 428.365.000 dinarjev. V občini Škofja Loka načrtujejo za 254 milijonov 600.000 dinarjev vlaganj. Trzinčani pa za 52.500.000 dinarjev. Skupno zneso milijardo 690.821.000 dinarjev. Gradbena dela so najvišja postavka, prav tako pa pregled kaže, da investitorji računajo na precejšnjo posojila, ki naj bi dosegla 591 milijonov 352.000 dinarjev.

Gorenjske investicijske namere dosegajo četrtno načrtovanih vlaganj slovenskega gostinstva in turizma. V primerjavi s preteklim obdobjem prav tako ugotavljajo, da se vlaganja v osnovne gostinske zmogljivosti bistveno ne povečujejo, čeprav med načrtovanimi gorenjskimi naložbami gostinstvo prednjači, še enkrat več sredstev pa nameravamo Gorenjci nameniti infrastrukturi in žičnicam. 800 novih ležišč v družbenem sektorju naj bi na Gorenjskem zgradili v prihodnjih petih letih, kar je desetina slovenskega plana.

Se na nekaj je treba opozoriti. Planirane naložbe kažejo, da jih največ usmerjamo k dopolnjevanju sedanjih turističnih središč in zmogljivosti, kar je tudi ena od usmeritev slovenskega turizma, izven teh središč pa posegamo tam, kjer je turistično pokrivanje slabo ali pa ga sploh ni. J. Košnjek

SKUPNOST ZA ZAPOSLOVANJE KRANJ

planirana. Sredstva so za izvajanje programa planirana po posameznih občinah. Sintetiziranje uspeha rehabilitacije pri posameznih rehabilitantih vključenih v proces usposabljanja in zaposlovanja zahteva tako rehabilitant sam kot tudi OZD oziroma zavod za usposabljanje, kjer je bila rehabilitacija izvajana. Le ta dejavnost dejansko podkrepi v izhodišču zastavljene cilje zakona: invalidni osebi omogočiti vključitev v normalno življenjsko in delovno okolje oziroma v njej ustriti vero vase, v življenje, v delo.

Spremljanje zaposljivosti je dejavnost, ki skrbi predvsem za iskanje iskandnosti med delovno osebnostjo rehabilitanta in splošnimi zahtevami delovnega okolja oziroma predstavlja predvsem iskanje novih možnosti sodelovanja s predstavniki gospodarstva, utrjuje delovno pripravljenost glede načrtovanja poklicnega usposabljanja invalidnih oseb ob gospodarskih in družbenih potrebah.

S programskimi zasnovami, na podlagi katerih letos izvajamo invalidsko dejavnost pri skupnostih za zaposlovanje, smo se vsaj delno približali opredelitvi pojma »delovno usposabljanje in zaposlovanje invalidov« – pojmu, ki po priporočilu mednarodne organizacije dela (priporočilo št. 99) poklicno rehabilitacijo opredeljuje kot »del neprekinjenega in usklajenega procesa rehabilitacije z vključevanjem službe poklicnega usmerjanja, poklicnega usposabljanja in ustreznega zaposlovanja, kar vse omogoča prizadetu človeku, da najde in zadrži ustrezno zaposlitev. Prav na podlagi citirane opredelitve v okviru skupnosti za zaposlovanje delovno usposabljanje in zaposlovanje oseb z zmanjšano delovno sposobnostjo opredeljujemo kot del rehabilitacijskega procesa, ki s številnimi ukrepi omogoča popolno ali izjemoma le delno poklicno, socialno in gmotno osamosvojitvev tako prizadetih oseb.

Rehabilitacijska svetovalka Breda Konjar, dipl. org. izobr.

Usposabljanje in zaposlovanje invalidnih oseb (6)

PROGRAM LETOŠNJIH NALOG (c)

Na osnovi zahtev Zakona o usposabljanju in zaposlovanju invalidnih oseb kot tudi na osnovi odraza organizacije družbenega odnosa do invalidne osebe v izvajanje usposabljanja in zaposlovanja vključila tako psihosocialno pripravo za predpoklicno usposabljanje, delovno pripravo za usposabljanje kot tudi svetovalno in strokovno pomoč pri urejanju delovnih mest glede na preostalo delazmožnost posebnih invalidnih oseb oziroma pomoč pri posredovanju ustreznih zaposlitev.

Spremljanje uspešnosti usposabljanja v bistvu pomeni dejavnost, obogateno s konkretnimi predlogi in programov za usposabljanje posameznih invalidnih oseb kot tudi kriterijev, kot pokazatelj uspešnosti usposabljanja in zaposlovanja, ki naj bi vodila v uspešno usposabljanje in zaposlovanje invalidnih oseb oziroma pomoč pri posredovanju ustreznih zaposlitev.

Spremljanje koriščenja materialne pomoči v obliki zahteva evidenco porabljenih sredstev glede na

Dokumentarec o slovenski narodnostni skupnosti

Avstrijska televizija in RTV Ljubljana pripravljata skupno enourno oddajo o položaju slovenske narodnostne skupnosti na Koroškem. Dokumentarec bosta obe televizijski hiši predvajali hkrati in sicer 14. oktobra letos ob 20.15. Zamisel za skupno produkcijo, ki je prva med Avstrijo in Jugoslavijo, se je porodila domala istočasno v Ljubljani in na Dunaju. Snemalna dela, ki se bodo začela verjetno 26. avgusta, bo opravila avstrijska stran, montažo in študijske stroške pa je prevzela RTV Ljubljana. Televiziji si bosta delili tudi predvidene stroške te dokumentarne oddaje v višini 800.000 šilingov.

Oddaja o slovenski narodnostni skupnosti naj bi prikazala rešitve iz trenutnega položaja, možnosti in poti razumevanja manjšinske problematike. V oddaji bodo prišli do besede neposredno prizadeti od Zile do Pliberka, ob dejanskem stanju slovenske manjšine pa se ne bi izognili tudi gospodarskemu področju med Koroško in Slovenijo, skratka oddaja je posvečena sedanjemu trenutku in tudi prihodnjemu dogajanju na Koroškem.

Dokumentarec o slovenski narodnostni skupnosti na Koroškem pa je le prvi od vrste načrtovanih projektov, ki jih bosta obe televizijski hiši uresničili v prihodnje. Sledila bo

televizijska igra o Juliusu Kugyju »očetu Julijevce«, snujejo pa tudi drugo in tretje nadaljevanje TV igre »Vas ob meji«.

Dan graničarjev v Trziču

Trzič – S kopico prisrčnih srečan in tovariških razgovorov so v trziški občini slovesno počastili 15. avgust, dan graničarjev. Poleg tradicionalnih srečan z graničarji, na obeh karavlah – »Srečka, Perhavca« v Medvodjah in »Koroškega odreda« na Ljubelju – so se odvijala tudi športna srečanja med rezervnimi vojaškimi starešinami in graničarji v malem nogometu, streljanju in drugih veščinah. Graničarji obeh karavil pa so obiskali delovni kolektiv Oblačila Novost, kjer so jim samoupravni organi in družbenopolitične organizacije pripravile prisrčno srečanje. Dan graničarjev pa je bil tudi prilika za vrsto neformalnih srečan graničarjev z delovnimi ljudmi in občani, ki so jim na vsakem koraku izrazili najboljšo željo ob prazniku in zahvalo za njihovo budnost pri vsakodnevnem čuvanju naših meja.

Dr. Cene Avguštin:

Amaterska likovnost – vzvod za premagovanje težav tehniziranega sveta

»Dr. Cene Avguštin, rojen 1923, je vsestransko aktiven, angažiran, marljiv in ploden kulturni delavec, umetnostni zgodovinar, predsednik združenja likovnih skupin Slovenije in se aktivno udejstvuje v številnih družbenih in strokovnih organih na področju kulturne dejavnosti v občini Kranj, gorenjski regiji in republiki.«

Tako je rečeno v obrazložitvi za podelitev lanskega zlatega odličja svobode, ki ga je dr. Cene Avguštin dobil za prizadevno in plodno delo na področju amaterske likovnosti.

• Z umetnostjo se ukvarjate poklicno, ljubiteljsko, strokovno, zasebno... Kaj je za vas umetnost?

»Zame je to nekaj večdimenzionalnega, kar vsebuje vrsto oblikovnih kot tudi vsebinskih vrednosti, kar skušam sprejemati z obeh strani. Umetnost, to je podoživljanje umetniškega izraza in moči, ki naj bi ju poskušal čim bolj razumeti in posredovati drugim. Slednje je, mislim, cilj slehernega, ki ima z umetnostjo tesnejši stik.«

• Klubu likovnikov v »Iskrie ste strokovni svetovalec, mentor. Kako združujete svojo široko poklicno plat umetnosti z amaterizmom?

»Ti svoji vlogi opravljam kot eno, saj je amaterska dejavnost, strokovno svetovanje mladim likovnikom, del mojega poklicnega prizadevanja. Nekateri amaterji so namreč poiskali tudi pot v galerijo, z njimi strokovni svetovalec dela in jih preko strokovnih žirij, svetovanj in drugih vpogledov v njihovo likovnost, pripravljajo na likovno zrelost, utira pot na razstavišča. Sicer pa vzemimo profesionalno umetnost, likovno bolj dogmamo, zglašeno na eni strani, na drugi pa amatersko, ki navadno nastaja iz veselja in le ob strokovnem vodenju mentorja, ob tečajih, kjer likovni pedagogi nudijo tehnično vzgojo, menim, da se slednja lahko mnogokrat postavi ob bok profesionalni. Amaterski likovniki so sposobni doseči neko mojstrstvo s svojo emocionalno globino, neposrednostjo, ki daje delu globok vsebinski zamah, čeprav njihova oblikovna plat še ni povsem izbrušena.

Likovniki »Iskrie« so uspešni zaradi dobre organizacije, sodelovanja v skupini, predvsem pa zaradi umetniške ambicije, ki jo nosijo v sebi. Nekaterim najperspektivnejšim se obeta razstava v Gorenjskem muzeju, med njimi sta že priznana amaterja zakonca Volarič, jeseni se bo predstavil tudi Martin Goričanec, samostojno bo razstavljal Izidor Jalovec. Amaterji si sami izbirajo likovno tehniko, izraz in vsebino, strokovni svetovalec naj bi jim delo le ocenil, v njem poiskal elemente, ki obetajo likovno prihodnost, ne sme pa vsiljevati smeri, ki ne izhajajo iz umetnika samega. Iz dela ljudi skušam dosegati, kar je dobro, kar občudujem, umetnik pa naj bi na teh prvinah gradil, razvijal svoj umetniški jaz.«

• Kot umetnostni zgodovinar poklicno in kot strokovni svetovalec amatersko ste tudi kritik. Kakšna je današnja likovna kritika?

»Dandanes si kritika v starem smislu, ki je bila strah in trepet razstavljalcev, ki je dlakocepsko

iskala negativne prvine, skorajda ne moremo več misliti. Današnja je dobila nove razsežnosti. Kritika, ki se odvija v okrilju neke ustvarjalne skupine, ali pa v odnosu med kritikom in ustvarjalcem, mora biti dosledna, ustvarjalca naj bi opozarjala na napake, ki jih dela, obenem pa izpostavila tisto dobro, kar obeta posameznikovo likovno bodočnost. Danes kritiko predhodno zavzemajo že galerije pri sprejemanju del na razstavo. Pred dokončnim izborom galerija naveže stik z ustvarjalcem in dela z njim v smislu ustvarjalne kritike, o kateri je bilo pravkar govora. Prav to obdobje sodelovanja likovnika in galerije največkrat rodi najuspešnejša dela. To je namreč obdobje umetnikovega dozorevanja, ko opazuje svoje delo z drugačnimi očmi, ki mu skuša zaradi tega novega zornega kota vlti resnično popolnost, preden ga oceni strokovna žirija, filter pri razstavljanju.

Ko sam sliko ali katerokoli likovno delo ocenjujem, je navadno odločilna prva impresija. Odpreš vrata in pogled ti pritegne prav ta slika, ki ima nekaj v sebi, ki vsebuje nek magnetizem... Pri kasnejšem poglavljanju v delo ne iščem vzrode, ki so me priklenili prav na to delo, analiziram ga in iščem neke globlje vsebinske vrednote, ki jih na prvi pogled ni videti, a jih občutim.

Govoril sem le o kritiki z likovnega stališča, čeprav je mogoča vsestranska osvetlitev ustvarjalčevega dela. Ocenili bi ga lahko psihologi, sociologi, politiki, pedagogi... Ko je delo razstavljeno v galeriji, je namreč dostopno vsem pogledom kritike, izreklo bi jo lahko tudi občinstvo, morala bi se razplamteti mnenja najširših možnih področij.

Pri likovnem delu ne gre le za likovno tehniko, izpostavljeno ostrim očem strokovnjaka in oddeljeno od vsebine, gre za nekaj več, kar je namenjeno vsem na ogled in oceno. Vsakdo bi lahko ocenjeval, se poglobljal v likovno zrelost razstavljalca, vsebinsko globino dela, tudi v vprašanje same primernosti za občinstvo... Vendar prav tovrstne kritike pri nas manjka.«

• Kaj lahko rečete o likovni zvesti, zrelosti našega občinstva?

»Ob neprestanem soočanju s sodobno umetnostjo je občinstvo pripravljeno več umetnosti tudi sprejeti. Včasih je prihajalo do ostrih konfrontacij med razstavljalcem in občinstvom, posebno, kadar je šlo za manj razumljivo avantgardno umetnost. Teh ostrin dandanes ni opaziti toliko, saj se ob otvoritvah, ko podrobneje, prikažemo smisel in silnice ustvarjalčevega prizadevanja, obrusijo. Obiskovalci imajo možnost zastavljati vprašanja, ki jim do najnadrobnejših tančin razkrijejo vsebino razstavljenega dela. Prav zato smo tu kritiki.

Spominjam se, ko smo nekoč razstavljali dela abstraktne umetnosti, da je pristopil možakar in me vprašal, kaj razstavljene podobe sploh pomenijo. Delo sem mu skušal z enostavno razlago kar najbolj približati in obiskovalec je na koncu dejal: Vidite, ko bi te stvari videl pred dvaindvajsetimi leti, pa ne bi vsa leta doslej tako udrihal po ekspresionizmu.

Največkrat naletimo na nezaupanje in slabo razumevanje obiskovalcev, kadar razstavljamo dela iz drugih okolij, prav zdaj na primer štirje poljski slikarji. Osvetlitev drugačnih življenjskih razmer, drugačne mentalitete, bi prispevala tudi k drugačnemu sprejemanju te umetnosti, nenavadnih motivov in pristopov. Sele z razumevanjem pretakanja različnih tokov, ki vodijo umetnikovo roko, moremo prodreti tudi v njegovo vsebino. Sicer pa je namen galerije doseči čim večjo raznolikost razstavljenih del, zaobseči čim večji krog umetnikov, pri podajanju umetnosti nas deloma vodi tradicija, tudi amaterjem vrata galerije niso zaprta... Naš cilj je likovno vzgajati silno raznoliko občinstvo.«

• Kaj vam pomeni lanska nagrada odličja svobode za delo na področju amaterske likovnosti?

»Pomeni, da nisem bil na napačni poti pri presojanju amaterske dejavnosti. Vesel sem, da je amaterska dejavnost postala zanimiva v okviru celotne likovne ustvarjalnosti, da so se razčistili pojmi, kaj lahko amaterska likovnost človeku da, kakšne posebne zakonitosti jo vodijo, iz kakšnih psiholoških zasnov se ta likovnost rojeva. Amaterska ustvarjalnost mnogokrat pomaga ljudem v premagovanju vsakdanjih težav in stisk, lahko pomeni veliko kompenzacijsko v frustracijah današnjega tehniziranega sveta.«

D. Zlebir

»Smo godci in pevci s Primskovega doma«

... prinašamo pesmi, ki vro nam iz srca... S to pesmijo, ki je že skorajda ponarodela, ansambel Ottavija Brajka iz Izole vselej naznani svoj nastop. Ti verzi tudi najverneje označujejo ansambel, ki je glavni glasnik narodno-zabavne glasbe na obalno-kraškem območju.

Idejni in duhovni vodja Ottavio Brajko je o začetkih skupnega popevanja dejal:

»Že iz mladostnih dni izhaja želja, da bi postal harmonikar. Pred 26 leti sem prvokrat zaigral na doma izdelano piščal, ki sem jo kasneje zamenjal s klarinetom, nazadnje pa s harmoniko. Od slednje se ne bom ločil vse dotlej, dokler bom iz nje mogel izvabiti kakršnokoli melodijo. Ansambel smo ustanovili pred desetimi leti, od tedaj se je nekaj članov že izmenjalo. Od vsega začetka je stalni povezovalac programa humorist Ivan Bizjak-Giovanin, zvesta od vsega začetka pa sva še pevka Nada Bizjak in jaz. Po letu dni se nam je pridružil še pevec Zvonko Pavšič, kasneje pa še ostala člana, kitarista Florijano Miculinič in Silvo Boštjančič.«

Kultura in osemurni delavni

TRŽIČ – V tržiški občini je že precej časa pereč problem kadrovska nezasedenost v občinski kulturni skupnosti. To se pozna le na nesklepnih sklicih skupščine, pač pa je na tržiški občinski kulturni skupnosti nezasedeno tudi mesto tajnika skupnosti.

Delavec manj – več denarja za kulturo, menijo nekateri. Tako enostavno pa te enačbe vendarle ne moremo rešiti. Tržiški občinski skupnosti je tajnik edini profesionalni delavec, ki naj ureja posle skupnosti in Zveze kulturnih organizacij. Vendar se v Trziču profesionalni del kulture omejuje na najnovejši obseg v okviru muzeja in knjižnice preko zavoda za kulturo in izobraževanje.

Neprestano poudarjanje, da tržiška kultura potrebuje tajnika in animatorje kulture obenem, bo bržkone ostala utopična želja. Po zgledu ostalih strokovnih delavcev v upravni interesni skupnosti bo seveda tudi tajnik kulturne skupnosti ob izteku osemurnega delavnika želel zakleniti sarno. Vendar take rešitve Trzič ne potrebuje, bolj bi se ogreti za možnost, da si večino tehnično administrativnih razporedijo delavci med seboj, profesionalni delavec pa postal animator kulture v večjem delu svojega delokroga.

Trzič ima kar obudovanja vredno število: 15 amaterskih kulturnih društev. Toda kako brez pomoči strokovnega kadra premagati vse ovire, ki se postavljajo na pot uresničevanja tovrstnih interesov občanov? Ko so se Trzičani pred kratko pogovarjali s predstavniki pobratene občine Zaječar, so ugotovili, da razlik v interesih na teh področjih ni, zato pa se kultura organizacijska pristopa k zagotavljanju možnosti za bremenitev delovnih ljudi in občanov s kulturnim ustvarjanjem. Kisi nasmeš sekretarja zaječarske kulturne skupnosti, ki je govoril na vprašanje o osemurnem delavniku v njegovi pisarni povedal vse.

Sedem let pod Jožetovo taktiko

Dvajset let obstoja in deset let aktivnega prepevanja odlikuje moški pevski zbor KUD Davorin Jenko iz Cerklj, sedem let pa je že, kar je profesor Milko Škobertne izročil zborovski taktiko sedanjemu dirigentu Jožetu Močniku.

»Pred leti, ko sem iz rok profesorja Škobertne sprejel umetniško vodstvo zbora, je le-ta štel dvajset pevcev. V sedmih letih se jih je že precej izmenjalo, pa vendar zbor ni utrpel prevelike škode, ob tem pomlajevanju in svežini glasov je še umetniško rasel. Morda je to pripisati tudi načelu, po katerem smo veskozi delali: od pevca zahtevati, kolikor zmore, od zbora pa več kot zmore. Cerkljanski pevci smo se kar dobro ujeli, zbor se je leto za leto dopolnjeval, starejšim polnejšim glasovom so se pridružili mladi, plitkejši, ki smo jih potem družno brusili do popolnosti. Nov pevec namreč v začetku ne nudi mnogo, bolj statist je še, kasneje pa ko dozori k samostojnosti, ga moremo že bolj obremeniti.«

Da mora biti prva zborovska vrsta ena, druga pa dobra, pri cerkljanskih pevcih očitno ne drži, saj je na koncertih zaznati pravo enovitost in tonsko zlitje, čeprav vsi pevci niso nadarjeni solisti.

»Zbor tridesetih solistov je slab zbor,« meni Jože, »veliko je glasovnega izstopanja. Zato je potrebno doseganje pravega zborovskega ravnovesja, nekaj soli-

stov in nekaj spremljajočih, ki dajejo pesmi tlahtnost.«

Jožef Močnik, ki je v glasbeni šoli osem let študiral petje, svojim pevcem izpolni tudi tehnično glasbeno in slehernem pevskem sestanku lajo vaje za oblikovanje doseganje čim večjega glasovnega razpona zbora, saj je to pogojev za uglajeno in petje, pa tudi za širsi repertoar htevnějšíh skladb.

»Od programa ljudske bene pesmi,« pravi Jože, »nanese na vrstnost glasbo, jo večinoma peli naši pevci, niki, smo prešli na zvrsti. Silno smo se stremimo navzgor, vzpon pa lahko dosežemo s sodobnim programom glasbeno vzgojeno občinstva hteva korak s časom. Glasba ni le petje lestrinov, danes so to tudi sumi, žvižgi, toni posnave. Takšna glasba je od občinstva zahtevnejša.«

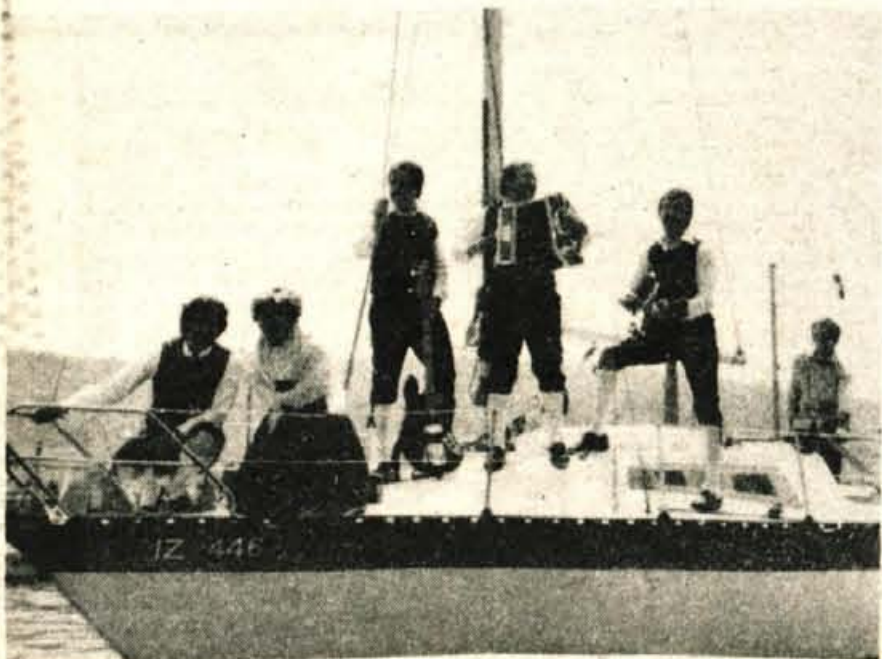
skladbe, toda naš zbor je prepeva. Sicer pa je med zbori na Gorenjskem čislana in prepevana redki so segli globlje v nico glasbene literaturo. Zbor se je lotil glasbe starejših obdobij vokalnih in Palestrine, vse do Beethovna in Brahmsa in njih domačih mojstrov Srebotnjaka, Janega ka...«

Cerkljanski pevci se imajo iz bogate zakladnice tičnega zborovskega petja dobja, ko so ustvarjali Foerster in Davorin Jenko izvorno ljudsko pesem, dobre priredbe, ki so hovemu stalnemu občinstvu pa so se tudi »potepanja« zborovsko obdelali rusko sem, črnsko duhovno, medjimursko, italijansko.

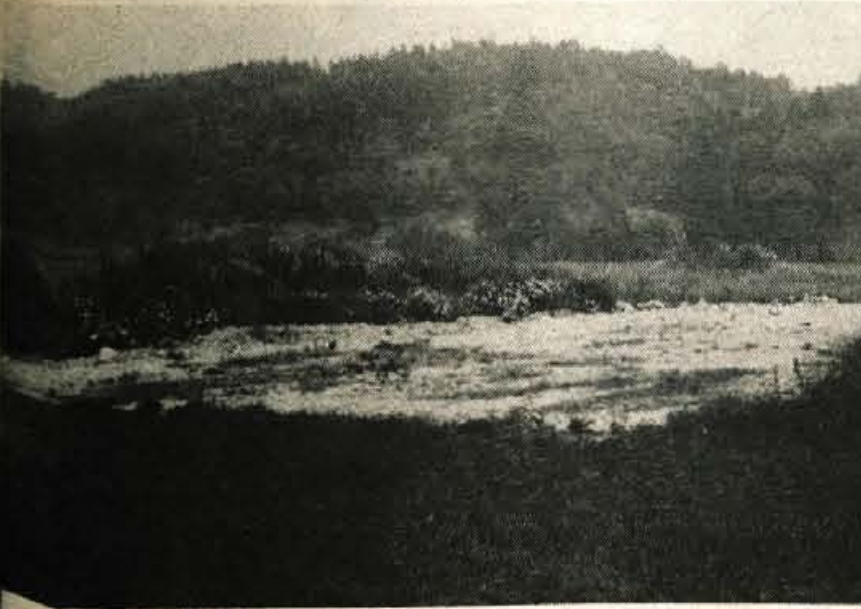
Ob letošnji 145. obletnici Davorina Jenka, čigar ime pripravljajo koncert, ki bo sko predstavil širok skladben opus njihovega slavne Dolgoročno načrtujejo na republiškem tekmovalnih zborov 1982 v Mariboru si pred dvema letoma pripravijo nastop – letos pa na Koroškem, ki bo ob zunanji meji domovine. koncert spomladi bodo oblikovno navdušili z novim arjem.

Sicer pa zbor kljub svoji umetniški višini nima posebnih možnosti za delo. Njegov niški trud je le skromno poticijami Zveze kulturnih, zato so omejeni na občinstvo in tista redka gostinstvo jih dolgujejo prijateljski

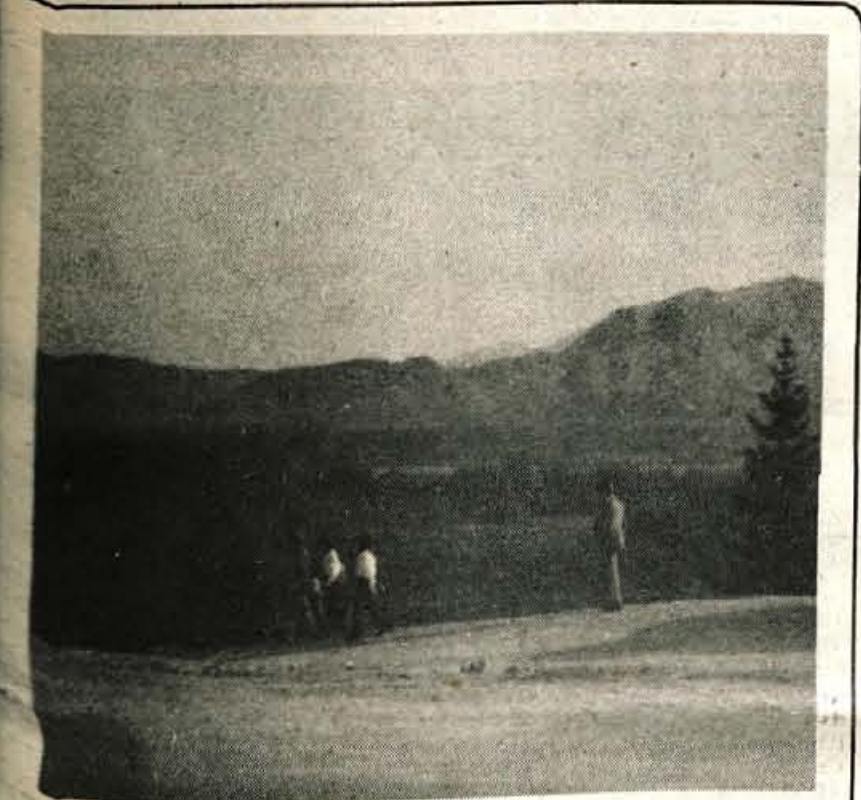
D. Papler

Ansambel Ottavija Brajka iz Izole je stalen gost gorenjskih prireditelj. Člani radi zaidejo na Gorenjsko, saj so med poslušalci lepo sprejeti. Letos so zobji člani na tradicionalni julijski kmečki ohceti v Bohinju.

Takole izgleda nekdanje igrišče za gasilskim domom v Goričah, kjer so se še pred časom podili otroci za žogo, uporabljala pa ga je tudi šola za pouk telesne vzgoje. Pa so se goriški mladinci spomnili, da bi jo obnovili, a kaj ko jim je kaj kmalu zmanjkalo delovne vneme. Kramonom se sedaj školca po starem igrišču, saj njihovi otroci nabijajo žogo kar na osrednjem vaškem cestnem križišču, pa tudi veselice, ki bi jo želeli, ne morejo prirediti. Foto: A. Mali

MALO OBISKANA TURISTIČNA CESTA TRŽIČ – BEGUNJE

Asfaltirana cesta, prekrasen razgled, izhodišče za vzpone in sprehode. Znamenitosti, malo prometa... Želeli bi si le več urejenih parkirišč na razglednih odsekih. Foto: A. Mali

Šopek gladiol za Milko

Milka, ženska srednjih let, je z Goričega. Njena nova domovina je postala Kanada. Vzletela je nekako pred petindvajsetimi leti iz romnega očetnega gnezda iskat in blaginjo v daljno obljubljenico. Življenje v novi domovini je lepo, vendar žalost in hrepenenje po domovini, izogiba se tudi roki, ki so žal neredko zapeti in znano razpoloženi do očetnjave. Si ne more kaj, da ne bi slez razgovor zaključila s hrepenjenjem besedami: Mi mi huđega, a pogrešam dopogrešam lepoto svoje slovenske zemlje, zato hitim piti in vsak njen utrip v času, ko mi je biti tu. Hočem biti le rezervokaterega bom črpala nasled-

njih nekaj let, dokler se spet ne vrnem po nova žitja...

Letalo za Toronto bo danes odneslo te ptice selivke, ki se sleherni trenutek vračajo v rodna gnezda. Šopek gladiol naj bi pospremil Milko na njeni dolgi poti in še v daljšem spominu na domovino. Toda ni jih smela ponesti s seboj, sklonila se je k šopku in ga poljubila, rekoč: »Blagor ti, cvetje, ki si zraslo na slovenski zemlji!« In že je izginila ter se s solzami v očeh povzpela na letalo, od koder je v slovo pomahala in s pogledom še zadnjič ošinila šopek, ki so ga ob odhodu blagoslovile njene besede.

S poljubom je izpovedala veliko ljubezen do svoje domovine! Ko bi le ta šopek ostal večno svež kot je vsak dan bolj sveža Milkina misel na domačo zemljo in na cvetje, ki ga rodi! A. Meško

Pa je to? — Pred veliko uganko se je gotovo znašel tale mucek, ko je od po gozdu dišečega in s štrlečimi bodicami oboroženega ježa. —

Toma Slavkovič:

(Od)zvonilo je

Prav ste slutili, da gre za novo šolsko leto, uganili pa niste, da se odzvonilo je nanaša tudi na nekaj šolskih predmetov glasbeno, literarno, telesno in gospodinjstvo.

Od letošnjega šolskega leta naprej bodo ocene iz teh predmetov izgledale takole: P (popolnoma zadovoljivo), Z (zadovoljivo) in N (nezadovoljivo).

Te ocene bodo zgolj formalnost, kajti zadovoljivo ali nezadovoljivo, učencu zaradi teh predmetov ne bo treba ponavljati razreda. Tako je opisne ocene označil zakon, k temu pa bi imel dodati nekaj še jaz.

Mogoče, da ima zakon prav, mogoče, da je zakon verificiral to, kar so učitelji teh predmetov že delali: vsepovprek so dajali pozitivne ocene. Kadarkoli je učencu »zmanjkala« petica za odličan uspeh ali štirica za prav dobrega, so se razredniki obrnili prav na učitelje teh predmetov. Niti sam Rikli ne bi verjel, da ima na šoli s 500 učenci petsto učencev v glasbeni vzgoji odlično, ali pa da v razredu s tridesetimi učenci napiše učitelj tehnične vzgoje enaintrideset petic.

Zdaj imajo učenci torej 4 predmete manj, učitelji pa precej manj težav.

Prizadevali smo si (KDO?), da predmete razdelimo na bolj ali manj pomembne in pri tem smo uspeli. Že do zdaj je imela po naših šolah Lepa Lukič prednost pred Bachom, od zdaj naprej pa Bachu ne preostane drugega, kot da se dokončno in za vedno potegne v pristojnost glasbene akademije in križank. Z likovno vzgojo se lahko slikamo, gospodinjstvo nam ni potrebno, saj nas ves svet pozna po tem, kakšni gostitelji smo. Tudi telesne vzgoje ne potrebujemo, kaj pa naj bo zdravemu telesu še zdrav duh. Otroci nam lahko popokajo od tolikšnega zdravja. Kar pa se tehnične vzgoje tiče — ta sploh ni važna: dijaki se tako ali tako izmikajo tehničnim poklicem. Skratka: vse je prekrasno. Dijaki so odvezani dolžnosti da se uče, učiteljem pa jih ni treba naučiti.

Ce so dolžnosti učencev do teh področij okrnjene na njihovo golo radovednost in dobro voljo, kako je potem mogoče razumeti stavek iz komentarja Zakona o osnovnem izobraževanju in vzgoji: Z negativno oceno se ugotavlja učencev (ali učiteljev) neuspeh? Bo učitelj tvegal, da bo slab? Ali pa je ta stavek »raje za slabe učitelje.

Prav zaradi vsega tega ni težko razumeti učitelja, ki pravi: »Odzvelo se mi vso odgovornost. Moje ure bodo zdaj ure zabave in rekreacije...«

Kot smo že začeli, naj tudi končamo to razmišljanje z lirsko pesmico iz prosvetnega ciklusa z naslovom »Začetek šolskega leta«.

»Po hodnikih šole je že spet prepih, šolski zvonec sklical je dijake — na zasluzeni oddih.«
(Po Politiki)
Prevod: M. Črtalič

Živahno tržiško kopališče

Hladna fronta v sredini avgusta je žal nekoliko utišala vsakodnevni živžav na tržiškem kopališču. Po slabem vremenu v juliju, ko so delavci tržiškega Partizana neprosto voljno samevali, je v začetku avgusta kopališče oživelo.

Ob koncih tedna se je kopalcev dobredno trlo, kar je bilo očitno tako v vseh štirih bazenih kot tudi za odločno premajhno točilno mizo v kopaliskem bifeju. Več kot 12 tisoč kopalcev se je že letos ohladilo v tržiškem kopališču, kljub temu pa bo rečna kopalna sezona najbolj odzvanjala v blagajni kopaliske uprave, obenem pa bo letošnja sezona tudi nov opomin tistim, ki dvomijo v potrebnost ogrevanja vode v bazenih tržiškega kopališča. Le-to je sicer dobro urejeno, voda neprestano čista, pa tudi vzdrževanje primerno, zato je škoda, ker precej kopanja željnih Tržičanov odnaša dinar na kopališča zunaj občine ali pa na soncu počasi segrevajočo se vodo gledajo le s suhega. Ogrevana voda z odvečno tehnološko paro iz ZLIT-a bi bistveno podaljšala kopalno sezono v Tržiču ter bistveno prispevala k priljubljenosti in množičnemu obisku na tržiškem kopališču.

Črtomir Zorec

NEKAJ BESED O KAMNIKU OB NJEGOVI 750-LETNICI

Spomenik na Komendski Dobravi

(53. zapis)

Iz komenske stare zgodovine že kar moram še stopiti v novejši čas, vsaj v trpko polpreteklost, v čas okupatorjevega divjanja in v leta narodnoosvobodilnega boja.

SMRT V OGNJU

Komenska Dobrava — bolj pojem za nezasiščen zločin, ki ga je okupator zagrešil nad ranjenci, bolničarkami in zdravnikom — kot za drobno vasico (le nekaj čez 50 prebivalcev, šibkih kimetov in mladine, ki vsako jutro hiti na delo v Komendo, v Kamnik ali v Duplico). Naj mi zato Dobravci ne zamerijo, če bom besedo osredotočil le okrog tragedije, ki se je zgodila v grapi sredi poti med Goro pri Komendi in Komendski Dobravi.

Ob koncu marca 1944 so kamniški in komendski aktivisti začeli graditi v gozdu pri Komendi zasilno partizansko bolnišnico, v kateri naj bi bilo prostora vsaj za 14 ranjencev, za bolniško osebje in za zdravnika. Z delom je bolnišnica pričela v začetku maja, ko je v njej začel zdraviti mladi mengeški zdravnik dr. Tine Zajc-Miha.

Največ so se v tej bolnišnici zdravili bolniki in ranjenci partizanskih enot s kamniškega območja. Zaradi izdaje pa so Nemci že 11. junija 1944 odkrili in zverinsko pobili skoro vse ranjence in bolniško osebje, zdravnika dr. Tineta Zajca-Miha pa so še napol živega zažgali. Le stražar in dva kurirja so se utegnili rešiti v gozd.

Bolnišnica v Komendski Dobravi je bila pravzaprav zemljanka. Imela je žal le kratko življenjsko dobo — komaj 41 dni...

Vendar je dogodek v zvezi s to partizansko bolnišnico tako pretresljiv, da si je Komenda (s svojimi okoliškimi vasi) izbrala obletnico dneva tragedije za svoj krajevni praznik.

Danes je bolnišnica obnovljena, vsaj največja zemljanka, v kateri so ležali ranjenci. Obnovili so jo z betonsko ploščo na strehi in ob stenah, vse pa prekrili z lesom, da je vtis pristnejši. Za silo je ohranjenih še ostalih šest zemljank, ki so služile kot pomožni prostori (kuhinja, skladišča, zdravnikova »soba« ipd.). — Obnova je bila izpeljana v letošnji pomladi s prostovoljnimi

delom nekdanjih borcev in aktivistov.

Že v letu 1958 je bil v gozdu, sredi zemljank postavljen spomenik (naravna skala z vzdano marmorno ploščo), ki nosi napis:

Dr. Miha — part. bolnica
Na tem kraju je bila
dne 11. 6. 44 uničena part. bolnica
Padle žrtve dr. Tine Zajec iz Mengša

Bine, pol. kom. Gor. odreda
Jenaz Breljih iz Gore
Matevž Butalič iz Tunjic
Jože Hribar iz Tuhinja
Peter, borec Gor. odreda
Minka Marn in Šentvida nad Lj.
Johanca Slanovec iz Zaloga
Pavel Ulčar iz Smarce

Menim, da bi morali napis (ki je bil sestavljen z neveščo roko, preveč okrajšavami in napakami) zdaj pri obnovi bolnišnice tudi obnoviti.

ŠE O GLAVARJEVIH USTANOVAH

V hitrici, ki zagotovo ni v prid tem vsakotedenskim zapisom (a se ji nikakor ne morem izpiti), sta mi v besedilo o stari knjižnici in o nekdanji bolnišnici zašli netočni trditvi, ki ju zdajle brž popravljam:

Narobe je, da je Peter Pavel Glavar utemeljil še zdaj ohranjeno »farno knjižnico«. To je bila Glavarjeva lastna knjižnica, namenjena pa tudi njegovim naslednikom, komendskim beneficalom. No, a »knjižnica Petra Pavla Glavarja v Komendi« je res ohranjena in velja kot ena redkih kulturnih vrednot 18. stoletja. V njej je čez 2000 zvezkov, med katerimi so tudi stari tiski iz 17. in 18. stoletja ter Glavarjevi rokopisi in korespondenca. — Knjižnica je urejena v nadstropju Glavarjeve beneficiature, ki jo je dal zgraditi leta 1752.

Komenska bolnišnica je bila zgrajena leta 1804. Torej šele 20 let po smrti Petra Pavla Glavarja. Sredstva za postavitve in za vzdrževanje je ustanova dobila na osnovi Glavarjeve oporoke. Toda šele po smrti obeh dedičev dr. Martina Jebačina, novomeškega prošta in magistra ter beneficiata Jožeta Tomlja v Komendi je beneficiat Janežič izvršil oporoko z zgraditvijo »Bolnišnice Petra Pavla Glavarja« v letu 1804.

Spomenik padlim planincem v NOB v Kamniški Bistrici (k zapisu št. 39).

Molža je lahko čisto in prijetno delo

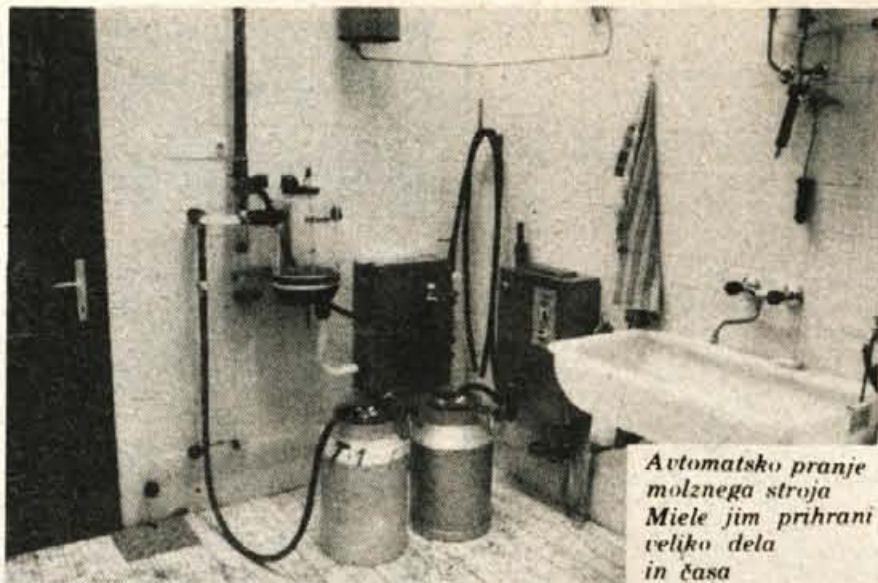
Pri Tončevih na Letencah že od nekdaj kmetujejo. Pred nekaj leti so se odločili za posodobitev kmetije, saj obstoječi stroji in objekti niso bili več primerni za vse večjo prirajo mleka in mesa. Nabavili so nekaj novih strojev in se odločili za gradnjo novega hleva in to urejenega za prosto rejo. Konec lanskega leta so hlev dokončali. V njem je prostora za 20 molznic.

Pomembni deli novega hleva so molzišče, mlekarna in molzni stroj. Ko so razmišljali, s katerim molznim strojem bi opremili molzišče, so se ob enem tudi pozanimali o novostih pri proizvajalcih takih naprav. Odločili so se za moderni molzni stroj MIELE. Zaupali so mednarodnemu slovesu te firme in niso razočarani. Z molznim strojem so zelo zadovoljni, saj je rokovanje z njim zelo enostavno, molža je lažja, preprečena je tako imenovana »slepa« molža, molzni stroj pa se po molži avtomatsko opere.

Za Tončeve je sedaj molža kar prijetno opravilo. Počasi že posablajo na molžo v starem hlevu, kjer so se s kanglo drenjali med kravami, precej dela je bilo s čistočo, odvečno delo pa je bilo pranje molznega stroja.

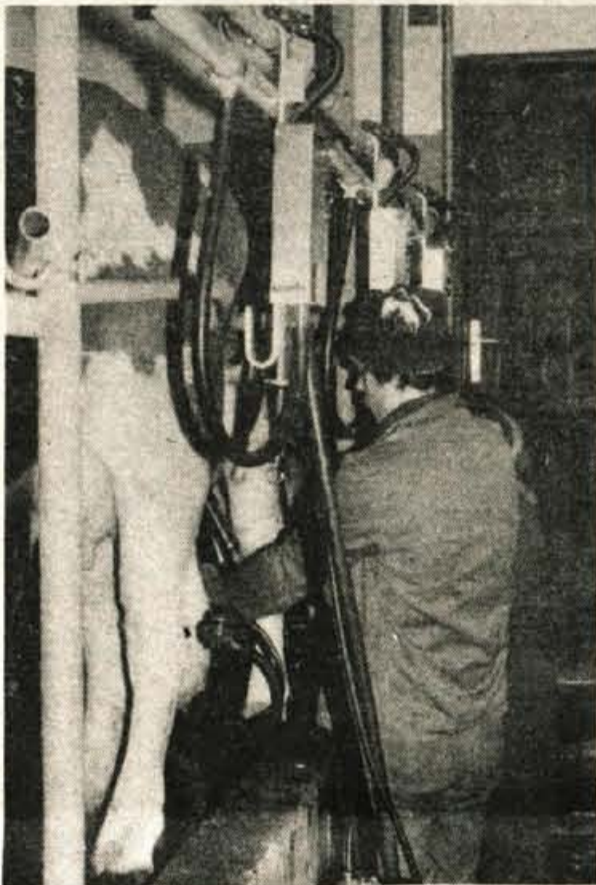
Kogar zanimajo molzni stroji in hladilniki MIELE, si jih lahko ogleda do 25. avgusta na Gorenjskem sejmu v Kranju. V sodelovanju s proizvajalcem jih bo tam razstavil generalni zastopnik EMONA COMMERCE TOZD GLOBUS iz Ljubljane. Šmartinska 130, njihovi strokovnjaki pa bodo nudili vse informacije.

Miele

Avtomatsko pranje molznega stroja Miele jim prihrani veliko dela in časa

Prav zanimivo si je ogledati molžo v modernem molzišču – Z modernim molznim strojem je delo močno olajšano, zagotovljena je čistoča mleka, pa tudi nevarnost za bolezen vimen je zelo zmanjšana

Kmetijsko živilski kombinat Kranj

razstavlja v njihovem, ogleda vrednem paviljonu, izdelke in proizvode svojih TOZD: priznani sir GAVDA, razne vrste drugih sirov in mlečnih izdelkov, olje CEKIN, suhomesne izdelke, jedilni krompir, kar devet vrst semenskega krompirja: DESIREE, BINTJE, SASA, SIRTEMA, OSTARA, URGENTA, JAERLA, RESY, MAJESTIC

NA KRANJSKE

Kotli TAM – STADLER za centralno ogrevanje s kapaciteto 25–50 radiatori Jugoterm, Aklimat in Trika so v paviljonu Kovirotehna. Nice Fužinar Jesenice cenejši za 2%, lahko pa jih dobite tudi na posojilo.

Če boste ob obisku sejma postali lačni in žejni, se lahko ogledate stinskih paviljonih Djurič Dejana s Šmarjetne gore. V paviljonu sejmsko halo vsak večer nastopa srbski narodno zabavni ansambl pevko.

Mercator, Tozd Preskrba Tržič razstavlja in prodaja na zunanjem peči za centralno kurjavo STADLER, betonske mešalce, samokolne A pa nudi bogato izbiro zavese, na oddelku elektroakustike proizvajalca Končar in Gorenje. Na njihovem razstavnem prostoru si lahko ogledate gato izbiro pohištva. (na fotografiji: dnevna soba Sipad, dnevna soba rina – Brest in sedežna garnitura Tina – Brest)

(063) 850-720 je številka, ki si jo velja zapomniti

V Gorenju so letos začeli z novim načinom prodaje njihove opreme za kuhinje

Ob ogledu sejma, ki je te dni v Kranju, smo obiskali tudi razstavnice prostor Gorenja iz Velenja. Presemetila nas je njihova bogata izbira opreme za kuhinje, pa smo povprašali, kako je kaj z pogoji za nakup in roki dobave. Svetovalec Gorenja za opremo kuhinj nas je prijazno seznanil z željenimi podatki, opozoril pa nas je na novi način prodaje kuhinjske opreme Gorenje.

Zaradi preureditve vaše stare kuhinje ali opreme nove vam ni več treba hoditi izbirati po salonih pohištva in okrog vaših znancev po nasvete. Zavrtite telefonsko številko (063) 850-720 z strokovnjakom Gorenja se boste domenili za obisk. Če nameravate kupiti kuhinjsko opremo na kredit, mu tudi to omenite, da vam bo poslal obrazce za potrošniško posojilo. Ob obisku boste stro-

kovanjaku naprej zaupali, kakšno kuhinjo si želite. Z njegovo pomočjo se boste kaj lahko odločili za eno od kuhinj Gorenja. Po izmeri prostora vam bo strokovnjak naredil načrt vključno z vsemi instalacijami. Po podpisu zaključnice in plačilu, bo poskrbel za točno dobavo in strokovno montažo. Pri njem boste lahko naročili tudi keramične ploščice, stensko uro, pohištvo za jedilnico, vse barvno vsklajeno z kuhinjskimi elementi. Omenjeni način nakupa opreme za kuhinjo vam bo prihranil veliko časa in poti.

Do 25. avgusta imate še čas za obisk razstavnice prostora Gorenja na sejmu v Kranju, kjer si lahko ogledate njihovo kuhinjsko opremo in se seznanite z njihovim strokovnjakom. Njegova telefonska številka na sejmu je 28-285 interna 003.

Ivan Polesnik je strokovnjak Gorenja, ki vas bo obiskal in vam pomagal opremiti vašo kuhinjo. Povedal je, da je opremil že precej kuhinj na Gorenjskem. Pokličete ga lahko tudi, če je vaš kuhinjski prostor še popolnoma v surovem stanju, da vam bo naredil načrt za njegovo opremo in instalacije, rok dobave pa boste prilagodili vaši potrebi.

Že 12 let zapovrstjo sodeluje na Gorenjskem sejmu Kovinotehna s svojo blagovnico Fužinar-Jesnice. Paviljon so si ogledali tudi gostje na otvoritvi sejma.

SEJMIŠČU JE TE DNI ZELO ŽIVAHNO

Razstavljalci ponujajo bogato izbiro raznovrstnega blaga – številne obiskovalce so privabile tudi nižje cene, pa tudi večerne prireditve so zaradi pestrega programa dobro obiskane

Tudi na tem sejmu Gorenjska kmetijska zadruga TZE Sloga Kranj razstavlja in prodaja kmetijsko mehanizacijo in priključke. Opozorili so nas, da imajo na zalogi tudi kombajne za izkop krompirja.

Razen bele tehnike, pohištva, akustike smo v paviljonu Murke opazili vseh vrst peči za dogrevanje in ogrevanje bivalnih prostorov, tik ob glavnem vhodu v halo pa spet lahko kupite sire in druge delicatose.

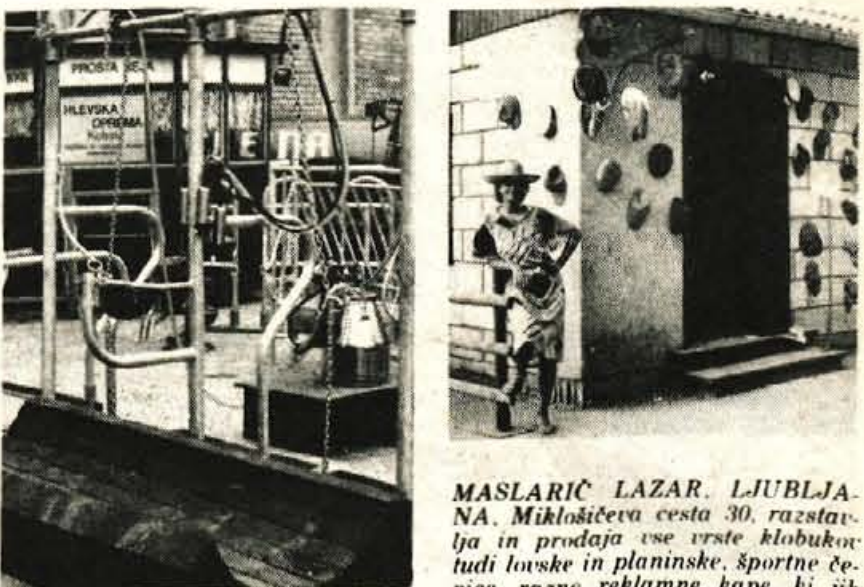
Na dobro založenem razstavnem prostoru razstavlja in prodaja MERKUR Kranj številne zanimive proizvode za dom in gospodinjstvo. Zanimiv je ogled demonstracije: »ELMA« gospodinskih aparatov, »UNIOR« ročnega orodja, »RADIATOR« peči za centralno kurjavo in prikaz rezanja, lepljenja in polaganja TKP keramičnih ploščic. Blago prodaja po sejmskih cenah, odobravajo potrošniške kredite. Kupljeno blago dostavljajo na dom.

Gostišče kuhar iz Adergasa pripravlja vsak dan v gostinskem prostoru v hali A enolončnice, hladne narezke, na zabaviščnem prostoru v paviljonu »Murke« pa lahko poskusite njihove domače dobrote: ričet, repnato kašo, žgance, zelje, domače klobase, sirove palačinke in specialitete z žara. Založeni so tudi z domačim vinom in drugimi pijačami.

Zarja z Jesenice se predstavlja z bogato izbiro pohištva, gospodinskih aparatov, bele tehnike, akustike, glasil, kamp opreme, koles, konfekcije in obutve ter gradbenega materiala.

MASLARIČ LAZAR, LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 30, razstavlja in prodaja vse vrste klobukov, tudi louske in planinske, športne čepice, razne reklamne kape, ki jih podjetja lahko naroče v željenih količinah. Po naročilu izdeluje pokrivala za narodne noše, za neveste itd. Vabi vas na obisk na sejmu do 25. avgusta nato pa v Ljubljano, kjer sprejema v popravilo vse vrste moških in ženskih klobukov.

Priznani izdelovalec hlevske opreme Stefan Kobal iz Vižmarij poleg boksov za prosto rejo, nizkih stojšče, klasičnih stojšče z napajalnikom in boksov za prašičerjo predstavlja tudi novost: transporterje za gnoj.

TOMO KRIŽNAR:

22

»BOS PO ČRNI CELINI«

Padati z motorjem sem se navadil že v Kamerunu, zato sem odnesel celo kožo. Motor je še malo ropotal, nato je vse skupaj crknilo. Pripravljen sem bil na vse. Začuda pa so se pritiljavci premislili. Postajali so okoli, živahno mahali z rokami in žlobudrali. Pobrli sem motor in ga vžgal. Komaj pa so zaslišali ropotanje, so spet dvignili palice.

Verjetno prebivalci te vasice približno 180 km pred Oessoem še niso videli motorja. Takoj ko sem stroj spet ugasnil, so se palice povesele. Šele zdaj sem opazil, da imajo nekateri tudi ostru kopja. Še vedno se je bliskalo, vendar se je nalive umikal proti jugu. Pustil sem motor na tleh in se z v spalno vrečo skrito mačeto umaknil pod streho. Bil sem na smrt zbit. Jesti in mrkniti nekam na suho mi je bil edini smisel. Drobno na tleh sedečo starko z prsmi do kolen sem pozdravil z dvignjeno roko in pogledal v lonec. Nekakšni lešniki. Lesene posode ni odmaknila, zato sem si jih natlačil polna usta. Pred meter visokim vhodom so se pričela nabirati zija. Spalna vreča je zraven mene. Ko prosim za vodo, se vsi prestrašeni obrazov umaknejo in počepnejo po dežju, nekaj metrov proč od kože. Zavest, da se me boje, mi vrne samozavest; nekajkrat rignem, potem se udobno zložim na svoj žakelj in si prižgem smotko. Tudi starki ponudim. Dlanj stisne skupaj, kot bi ji natresel bombonov. Cigareto previdno potiplje, povoha, nato zavije v zelen list in zatakne pod upognjeno palico, ki služi kot opornik stehi. Odmika pogled. S prsti v tri dni brklja po žerjavici. »Kaj je stara?« je udarim po drobni rami in se skušam čim bolj prijazno nasmejniti.

Vaščani zopet prihajajo bližje. Ni prav, vendar most med narodi navadno naredi prav cigarete. Umazane ročice močnih nohtov se oprimejo bele cigarete. Eden, pa drugi, pa tretji... Potem se gledamo. Ko sem bil še v srednji šoli, bi rad postal etnolog. Moški so zelo šibkih udov, izrazito širokega nosu in z nizko na čelo raščeni kodrastimi lasmi. Nihče ni plešast. Polt je rdečkasta. Za razliko od ostalih prebivalcev teh krajev so mnogo bolj svetli polti, kar si lahko tolmačim z njihovo prilagodljivostjo za življenje v pragozdu, saj je tu več sence in človek ne potrebuje toliko pigmenta. Nekateri ženske imajo v zgornji ustnici luknjo. Menda ja ne pljuvajo skozi! Prednja dva zoba zgoraj imajo navadno izbita, ostale pa priostrene v konico — mogoče zaradi lepote ali pa tudi zaradi pogoste mesne hrane. Naši pojmi o lepoti in okus sam so si pač precej različni. Fizionomija ne daje občutka, da je že do konca razvita. Čigava pa je? Okoli pasu imajo nekakšen predpasnik, ki jim pokriva obe plati, stegna pa so gola. Druge obleke v tej vasi nisem videl. Više na severu sem opazil tudi dele evropskih oblek, nekatere pigmejke so si celo pokrivala prsi, kar so prevzele od zamork. Ti zadnji so že prišli v stik s civilizacijo, pa tudi večji so, kar je posledica večjega kontakta s črnici. V našem rovu je vonjalo nekam rezko, ostro. Resnici na ljubo sem podobne vonje opazil že pri vseh črnih v ostalih predelih Afrike. Mislim, da ni kriva samo čistoča, ampak tudi način in vrsta prehrane.

Trebuhe imajo kot balone — posledica hrane ali rahitisa.

Popki so ogromni. Živijo na zelo preprosti stopnji človeškega razvoja. Nabiranci so in lovci. Kasneje opazim več lokostrelcov. Spominjajo na tiste iz hollywoodskih zgodovinskih filmov. Napenjanje tetive je precej težko opravilo, zato imajo v gozdu posebno ogrodje, s katerim na tetivo lahko položijo strupeno puščico. Ko žival ustrelje, jo dolgo slede po

pragozdu, dokler dokončno ne omaga. Zjutraj me postrežejo s kosom goriljega mesa. Okajeno je in skuhan, ko ga prelomim, je še vedno polno kuhanih črvov. Videl sem Pigmejca, ki je v reki našel trohnečo ribo in jo požrl brez posledic. Kljub prvemu gnusu se je tudi moj evropski žolodec kmalu navadil na tako hrano.

Ženske se poberejo na svoja večna potepanja po gozdu. Za vsako drevo nekaj kilometrov naokoli vedo. Obirajo rdeče masne plodove oljne palme in se popoldne vračajo s polnimi košarami. Iz ovijalk pletene košare jim vise na hrbtu, naramnica pa se jim ujame na njihovo čelo. Tudi možje izginejo v gozd. Nekaterim se še vedno vidi, da jim nisem dobrodošel. Njihova mimika ne pozna prikrivanja. Vse kar misli, mu lahko bereš na obrazu.

S tistimi bolj dostopnimi grem skupaj iskat maniok. Vseposod ga je polno, zato jim ga ni treba saditi. Više razviti črnici imajo svoje njive. Tudi luknje kopljejo jih pokrijejo z dračjem in tako naredi past za slone.

Zamorci gledajo na Pigmejce zelo z viška in gospodovalno. Izkoriščajo jih in so težki rasisti; njihovi otroci se ne smejo igrati s pigmejskimi; zato se jih prijatelji izogibajo.

Popoldne se igram z otroki. V ilovici jim rišem avtomobile, hiše... Zanimivo je, da imajo izredno dober spomin, imajo pa problem z vlečenjem ravnih linij. Vsaka črta je takoj okrogla. Einstein je trdil, da je premica le del krožnice z neskončnim premerom. Po obilni večerji — jedo zelo veliko — smo kar dobro zapeli: »Tomo, kranjski Tomo, kam odhajaš danes...« Ko sem se naslednji dan poslovil, so mi jo zapeli v slovo. Imel sem solzne oči. Obljubil sem, da se vrnem...

Barka se zarine v obrežno blato. Na bregu je nekaj koč iz bambusa pokritih z slamo, zadaj se vidijo vrtovi manioke. Črni ljudje pomagajo postaviti motor na kolesa, potem me otipavajo, ponujajo palmovo vino in vabijo na nočitev... Ne, tokrat ne. Nočoj bom spal pri ljudeh iz moje domovine.

Plantaza kave ljubljanske Emone je le tri kilometre od reke Sanghe. Z motorjem sem potreboval dve uri.

Zemlja na plantažah kave je mastna, tako spolzka, da si moraš tudi pri peš hoji pomagati z rokami. Deževalo je, bila je noč. Neverjetno, kakšno sranje! Inženir iz Ljubljane me je gledal, kot da sem padel z neba. Šele v hiši sva začela govoriti slovensko.

Še enkrat sem šel ven na dež, se umil, potem sem sedel za mizo. Kakšni občutki... Ja, že za to se splača potovati. Občutiš, kar ti doma ni dano.

Na plantažo Slovenijalesa, kakih trideset kilometrov navzgor čez džunglo, vodi dobra cesta, zgrajena s slovenskim denarjem. Nekaj podrtih dreves me ni zmotilo, da ne bi naslednji dan še pred zajtrkom zavpil Janezu iz Radovljice v njegovo vsesplošno presenečenje: »Živjo, kako si kaj!«

Ves dan sem govoril, da me je vse okrog ust bolelo, utrujen in čudno otožen sem postal šele na noč, ko so fantje zavrteli Avenikovo ploščo. Stisnil sem zobe, stopil na stranišče. Ena topla, drobno nasoljena solza mi je pridrsela v usta.

Tedaj sem rekel: »Dovolj je tega, domov, domov in samo domov še...«

SEJEMSKA UGANKA
ZA NAROČNIKE GLASA

V pelek 15. avgusta 1980 smo objavili prvi del posnetka nekega razstavnega prostora, TU JE ŠE DRUGI DEL

Izrežite ga, zlepite s prvim delom na poseben list papirja in prebrskajte ime razstavljalca tega paviljona ter pošljite na naše uredništvo. Nikakor ne pozabite napisati tudi svojega naslova.

Vse pravilne rešitve, ki bodo prispеле do 22. avgusta bomo v soboto 23. avgusta na večerni prireditvi na sejmu upoštevali pri izboru nagrad in jih enajst nagradili.

11 nagrad:

1. ELEKTRIČNI NOŽ — razstavljalca, pri katerem smo napravili posnetek za uganko
2. 15 kg pralnega praška — razstavljalca
3. CELOLETNA NAROČNINA — GLAS
4. CELOLETNA VSTOPNICA ZA OBISK SEJMOV — Goroselj
5. POLLETNA NAROČNINA — GLAS
6. POLLETNA NAROČNINA — GLAS
7. VSTOPNICA ZA SEJEM OPREME (17.-24. 10.) in NOVOLETNA NAROČNINA (12.-20. 12.) — GS
8. VSTOPNICA ZA SEJEM OPREME
9. MAJICA — razstavljalca
10. MAJICA — razstavljalca
11. MAJICA — razstavljalca

Pogoj pa je, da ste naš naročnik. Če še niste, lahko to napravite tako: pošljite nam dopisnico z vašim naslovom na ČP GLAS Kranj, Moše Pijade 1, tel. 23-341.

Skrivnost nekega
brezna MATJAŽ
CHVATAL

8

Stopamo po lepljivi ilovici, s katero so obloženi podorni bloki. Nisem se zavedel časa, ki je potekel od vstopa v rov pa do trenutka, ko smo se ustavili na robu nad naslednjim breznom. Sledilo je mučno vrtnanje luknje za klin svedrovec, na katerega smo potem pritrtili vrvi.

Užitek, ponovno sem se spustil prvi. Hrapava, od vode razjedena stena, drvi mimo mene. Z nogami zadenem ob skalo, počasi zavrem in pristane na gruščnatem dnu.

V vsako razpoko, v vsako luknjo vtaknem svoje nosove. Bašemo se v vse mogoče in nemogoče špranje. Čakam, kdaj bodo koga izmed nas stisnile velike skale, ki so grozotno labilno vgnedene med stenami rova.

Rinem se v neko ozko navpično razpoko, ki se odpira v steni rova in vodi naprej v neznano globino. S seboj sem moral sneti plezalni sedež in vso ostalo ropotijo, ki jo kljub veliki količini nikoli ni dovolj. Celotni čeladi in acetilensko svetilko sem primoran pustiti v dvorani. Edini vir svetlobe mi je majhna baterijska svetilka, ki jo držim v roki.

Navzdol se nekako gre. Počasi, v skoraj popolni temi drim med dvema stenama navzdol. Ustavim se na dnu, v katerem zeva komaj nekaj centimetrov velika črna odprtina. Vanjo vržem kamen. Pada, odbija se, vedno globlje in globlje.

»Čeha, kaj je spodaj? Ali gre naprej?« zavpije Griža.

»Gre, samo luknja je premajhna, niti roke ne morem vtakniti vanjo.«

»Ven, ven v širok rov, kjer bom ponovno lahko zajel polna pljuča zraka!« si zaželim med tema ozkima stenama. Samo tri metre imam do vrha, do širokega, prostornega rova, kjer se bom ponovno lahko nadihal kot človek, sedaj tukaj pa sem kot krt. Vdihnem polna pljuča zraka, steni me stisneta, potem izdihnem in se v istem trenutku požnem navzgor. Vrh se približam za nekaj centimetrov. Ponovno izdihnem in se požnem navzgor. Centimeter za centimetrom, z velikim trudom se približujem dvoranci, v kateri me čakata prijatelja. Za tri metre višine potrebujem približno eno uro časa. To je ura trpljenja, preklinjanja, mučenja in mazohizma, ura, v kateri sem tisočkrat preklel vse te jame, brezna, razpoke in svojo neumno glavo, ki me po vsaki odločitvi, da ne bom več stopil v nobeno jamo, ponovno zapele na kriva pota norega jamarja.

Končno mi je uspelo prilesti iz podzemeljske pasti. Bil sem upehan, premočen od potu, žejen, na koncu svojih moči.

Moral sem sest, leči, vsaj za nekaj minut. Potem sem se prevalil do ponvice. Čisto, hladno vodo sem pil v dolgih poželjivih požirkih. Vsrkaval sem jo vase. Po mojem razgretem telesu se je počasi razlival prijeten hlad, ki mi je pomiril razgreto telo.

Pogledam v obraze prijateljev. Razočarana sta nad veliko prezgodnjim koncem.

Ne, ne in ne, ne vdamo se! Išči naprej, koplji, razbijaj, odričaj! Samo naprej, naprej, naprej, nikakor ne nazaj! Preklinjamo, s po-

Skica Brezna pri Leški planini, tretje najgloblje jame v Jugoslaviji. (skiciral: M. Chvatal)

dvojeno silo odmetujemo skale, se bomo vse mogoče in nemogoče razpoke med nim skalovjem.

»Nadaljevanje!« se zasliši radosten jev krik, ki dospe do naju izmed skalov. Med skladov podornega skalovja. Med skalov prikaže nasmejana Vegjeva glava, ki tem izgine. Z Grižo se poženeva za podorno skalovje. Plazimo se, plezamo majhnih odprtih in stopenj, končno nam prikaže črna luknjica, v kateri voda, ki priteče izmed skalovja, sestaja ga strop rova.

Stopnja je globoka dvajset metrov, polica in takoj pod njo nov, šestmetrski pad. Vevi je hitro prišel za menoj.

Stopava po visokem in ozkem rovu, glej! Med podornim skalovjem, ležijo tleh, se prikaže črna odprtina, nov prehod, nama je dal nov polet, upanje, oživilo nekoliko ohlajeni jamarski žilici. Griža ni mimo naju, na črn prepad se ni vrnil. Ko je poteklo nekaj minut, je njegov višin nad nama z glasnim vriskom oznanil: »Se ena dvorana, še večja od prve!«

V hipu sva preplezala prodnato naju je ločila od njega, ne oziraje se na padec v brezno, pri katerem sva postala trenutki čepela. Pred nami se je odprl črn prostor. Naša srca so vzdrgotala, zgoraj, desno, levo, naprej, povsod se naleteli samo na črno, nepredirno steno. Vlada tristo metrov pod površjem zemlje. Griža je kot blisk svignil po steni navzdol in med plazom kamenja, ki ga žil med drčanjem, pristal devet metrov.

Pred nami se odpira črna. Hodimo velikimi podornimi bloki, po kupih povzročimo. Pred nami se odpre brezno. Tudi gremo še vanj, najprej gremo do konca dvorane, nekeje vendar mora biti konec.

Tla dvorane se pričnejo spuščati pod blagim naklonom, ki pa je vedno in ostrejši. Prikažejo se obrisi sten in stojimo pod močnim obokom, ki se mo nekaj metrov nad našimi glavami pred nami ponovno prikaže grozeča črna

Bogata Jožetova življenjska pot

Nikakršen izraz vkljudnosti ali oguljena fraza ni to. Vzravnavano je ubiral z mano stopnice, ko sva zapuščala tretje nadstropje občinske hiše in prav nič mi ni bilo treba ustavljati koraka.

Ohranil je izjemno vitalnost, zadnja leta mu je malce opešal le sluh, medtem ko bere skoraj vse še vedno brez očal. Še šaljivo pripoveduje o svojih »rekordih« — izlet na Šmarno goro je zanj povsem običajen — pa so njegove besede tehtne, ko se ozre na svojo življenjsko pot.

Jeseničan je, ki že dolgo živi v Ljubljani. Na Javorniku je bil med ustanovitelji tedanje tako imenovane komunistične podružnice, prve na Gorenjskem. Kot njen predsednik je bil delegat na aprilski konferenci leta 1920 v Ljubljani. Tudi sklepe kasnejše vukovarske konference so javorniški komunisti prvi potrdili.

V letih pred prvo vojno je bilo delo težko dobiti. Za kruhom je šel v Nemčijo, kjer je leta 1913 postal član Zveze nemških kovinarjev. Toda tujec, je bil kmalu brez dela. Vrnil se je domov in orožne vaje so mu kar prav prišle. Seveda tedaj še ni slutil, da bo sedem let Franc Jožefov soldat, od teh štiri v vojni. Kot vojnega ujetnika ga je pot zanesla v Rusijo, kjer je doživel oktobrsko revolucijo. Prišel je v stik z Leninovimi učenci, ki jih je živo zanimalo, kako žive nemški in avstrijski delavci.

Borec z dvojnimi štetjem je. V partizane ni šel, saj je bil prestar. V Ljubljani pred mestno hišo je brusil škarje in »imel odprte oči in ušesa«.

Obveščal je Toneta Cufarja, prijatelja, Jeseničana. Med naše partizane sta utrla pot ruskim fantom, ki so morali obleči nemško uniformo.

Bogata je Jožetova življenjska pot. Znal jo je osmisliti. Danes vsako leto za 1. maj hodi na Rožnik. Ponosno. Ne zaman.

M. Volčjak

Časnikarsko beležnico često polnijo zanimiva srečanja. Pred dnevi je našlo, da smo v Kamniku srečali Jožeta Čudna iz Ljubljane. Hitel je pripovedovati, da je prav gotovo najstarejši, ki je premagal strmo pobočje Starega gradu, hriba, ki se dviga tik nad kamniškimi mestom in bi ga po vzponu lahko postavili ob bok kranjski Smarjetni gori. Pol ure hoje za mlade noge, 93-letni Jožef je porabil navkreber petdeset minut, navzdol deset minut več. Ko je s spremljevalko prispel na vrh, ga je veselo pozdravil gostitelj. »Vi ste pa gotovo najstarejši, ki je premagal tole kamniško strmino!« Torej sem tudi jaz rekorder, je šaljivo pripovedoval Jožef.

Nekaj podobnega se mu je pripetilo pred dvema leti, ko se je z ljubljanskimi upokojenci odpravil na izlet v Škocjanske jame. Kdor je bil tam, ve, da podzemski pot z ozkimi brvmi ni kar tako. Vodič, ki je upokojencem razkazoval lepote jame, je zaneseno dejal, da pot zmorejo tudi najstarejši, saj so pred leti izšli na obisku oseminosemdesetletnika. »Rekord je porušen,« se je oglašil Jožef. Vodič je komaj verjel, kaj Jožef res ne kaže svojih let.

Skoraj bi me pomotoma ubili

Z nekdanjim borcem in aktivistom v avgustom Eberlom sva se v Ljubljani pogovarjala o prvih tleh, doživljenih, ki so jih Nemci 24. avgusta 1941. leta ustrelili pri gasilskem obisku v Ljubnem. Pa o tem, kako so Nemci 18. julija 1942. leta obkolili našo hišo, skakali po hišah in opravljali preiskave. Tistega dne so izgnali 11 ljudi v taborišča, moške pa v Bistričje. Od tega so jih sedem ustrelili v Bistriču, deset dni po aretaciji.

Pa sem dejal Eberlu, da bi rad povedal s kakšnim vaščanom, ki je bil tedaj aretiran in zaprt.

»Bova že koga dobila,« mi je dejal odšla sva proti zgornjemu delu hiše, kjer so makete sole in še nekateri objekti, ker bodo tudi nekateri prizore za film. Razgledala sva bitko in bo Ljubno v tem času ponazarjalo Poljane v Poljski dolini, ker tam ni več tiste makete, ki je bila med vojno in ki je bila tako značilna za Poljane.

Komaj sva si ogledala nekatere makete, že je proti nama pripeljal avto, ki ga je vozil Franc Ambrožič.

Tega so takrat aretirali in je bil v Bistriču, mi reče Eberle in že v Kamniku pomahava, naj ustavi. Po kratkem klepetu na cesti se je traktorski umaknil na bližnje dvorišče in je začel razpredati zanimiv doživljenjski iz njegovih dni.

Za las je manjkalo, da me niso pomotoma ustrelili na Hrušici. Ko

so jih 27. julija 1942. leta klicali ven na hodnik in jim tam zvezali roke na hrbtu, je v našo sobo vstopil gestapovec s seznamom in prebral moje ime. Šel sem ven, zvezali so mi roke. Oziram se naokrog in opazim, da sem v tej skupini od Ljubencev samo jaz. Ker sem znal malo nemško, sem razumel, da se hočejo znesti nad Hrušicami. Kar hitro sem spoznal, da nas bodo vse postrelili. Preveč je bilo vse napeto, razparjeno. Rečem nemškemu oficirju ali kaj je že bil, da jaz nisem s Hrušice, da sem iz vasi 'Laufen', kot so Ljubno imenovali Nemci. Zmignil je z rameni, jaz pa sem vsakemu, ki je šel mimo mene po nemško rekel, da nisem Hrušičan. Predno pa so nas začeli poimensko klicati na tovarnjak, ki je nesrečnike odpeljal v smrt na Belo polje, so na moje ugovarjanje le ugotovili, da se moji rojstni in drugi podatki, razen imena in priimka ne ujemajo s tistim na seznamu. Odvezali so me in odpeljali nazaj v sobo, iz te iste sobe pa poklicali Franca Ambrožiča s Hrušice, enega od štirih bratov Ambrožič, ki so bili skupaj ustreljeni na Hrušici. Oba sva bila v isti sobi, zato bi me skoraj pomotoma ubili.

Tudi naslednji dan se je zame srečno izteklo, ko so v Bistriču ustrelili sedem mojih vaščanov.

Jože Vidic

Darinka Sedej:

Štirinajst dni prijateljskega Oldhama (7)

Vljudnost na vsakem koraku

Sprva ti je prislovična angleška vljudnost silno draga in ljuba, ko se navadiš, je običajna — že na letalu JATA se zaveš, da zapuščas Anglijo in njeno vljudnost

Tudi na angleški ulici, če se boste po nerodnosti zaleteli v meščana, se vam bo opravičil češ, bila je moja nerodnost...

Angleška vljudnost je dobro in svetovno znana, že prislovična je. Sprva, ko si z Anglijo in njenimi ljudmi šele v prvem dotiku, ti silno dobro de: kar bolj in prijetneje se počutiš, celo navdušen si. Le kdo se ne bi razveselil, če ti ob vstopu v Anglijo, na letališču, sam uslužbenec dobrohotno nameni kar nekaj minut prijetnega kramljanja, vedoč, da si namenjen v njegov rojstni kraj, ki goji prijateljske stike z jugoslovanskim Kranjem. Lahko tudi, da ima prijetno kramljanje povsem druge pogoje in izvore, a če nimaš res nič za bregom, potem je vse skupaj kar razveseljivo.

In vse naslednje dni in vsepovsod: »love« in »dear« sta dodatek vsakemu drugemu stavku. Ko si tako »love« ali »dear« kadarkoli že vprašaš za pravo pot, kjerkoli in kadarkoli se že v trgovini pozanimas za ceno ali kadarkoli si želiš k juhi še malo soli, potem se tega čisto počasi privadiš, beseda zvočni tako, kot je bila v prvem stiku presenetljivo živa, resnična. Običajna postane in ko je tako vsem in vsakomur skupna, ni

več pristna, ne živa, čeprav seveda še naprej dokaj vljudna. Tako je tudi z besedo »nice«, lepo, ki smo jo slišali domala na vsakem koraku in tudi sami največkrat uporabili. Postala je obrabljena fraza in fraza resnično nič ne pomeni. Sicer pa je tudi sami angleži lepo govorečim prav nič ne priporočajo; saj jo tudi vsi učbeniki odklanjajo.

Razumljivo je, da se tudi Angleži vsej vljudnosti pripravijo glasno in hrupno, a tega nam ni bilo doživeti. V javnosti le pomenljivo privzdignejo glas ali posebej naglasijo besedo — razume se. Ni vljudno in ne kulturno, da bi bili v javnosti glasni tudi v pogovorih. Roko na srce: včasih smo vzbujali kar precej pozornosti zaradi smeha in preglasnega govorjenja in pošteno smo se morali brzdati, da nismo prav zaradi

tega v okolju, kjer smo bili, veljali za nekulturne ali celo necivilizirane. Vljudnost ima seveda več obrazov. Tudi nam je znana in včasih dana vljudnost, da nam mladenič v mestnem avtobusu odstopi sedež — meni ga je v blacpoolskem vlakcu dolgolasi mladenič nemudoma ponudil; manj običajno pa nam bi bilo, da bi otroci, ki jim je ušla žoga na naš vrt, vztrajno in potrpežljivo trkali na vrtna vrata, če lahko živo mejo kar preskočijo in si žogo skrivoma tudi vzamejo. »Well-behave«, dobro vzgojeni angleški žogobrci bodo stali kot ukopani pred vrati, če bodo hoteli do žoge.

Vsa ta vljudnost in prijaznost te ves dan drži budnega, nasmejanega, pozornega — ne daj, da bi se potopil v lastna razmišljanja in mrkogledno pogledoval v svet okoli. Kar brž boš deležen vprašanj, kaj je narobe, kaj in kako ti lahko pomagajo; bilo pa je včasih resnično težko kar naprej veselo gledati v svet okoli sebe, čeprav nam ni bilo ničesar hudega. Posebno tistim, že po naravi mrkim, je bilo štirinajst dni Oldhama presenetljiva sprememba: še nikdar niso bili štirinajst dni skupaj tako sijočih in smejočih lic.

In če smo že in še zmeraj pri vljudnosti: pri odhodu z londonskega letališča nam nikakor ni uspelo, da bi vsa skupina odpotovala z istim letalom na brniško letališče. Po vztrajnem in obupnem prizadevanju našega vodje in prevajalca smo nekako le dobili sedem sedežev v Jatovem letalu za Brnik, ostali so morali počakati na naslednje letalo za Zagreb. Nam sedmim srečnežem, je preostalo do odhoda letala nekaj minut premalo, da bi ujeli letalo, ki je že pognalo svoje motorje. Nekako so se domenili, na nas JAT počaka. Sedem Kranjčanov se je potem pognalo v dir — če poznate londonsko letališče, potem vam je jasno, kako dolga dirka je bila.

Nekoliko smo se zadržali le pri carinski kontroli, pri rentgenskem pregledu ročne prtljage, pri vseh ostalih kontrolah niso delali nikakršnih težav — le na hitro so nas prešteli. Pregled potnega lista je bil ob prošnji, da se nam silno mudi, bliskovit in brez zadržkov. Skozi zadnjo kontrolo smo kar padli, uslužbenec je le smejoče zamahnil in nas pozdravil s »srečno pot«.

Ko smo prisopihali na naše letalo, smo dobili v brk smejoč, a vendar le pomenljiv očiček, da nas čakajo že deset minut. Ko je našemu dekletu ponudil strežnik prostor v letalu, je avtomatično dahnila »yes and thank you,« nakar se je naš vrli strežnik malce izprsil in ji očitajoče navrgel, češ, punca, le kaj se delaš važno! Le debelo je pogledala, spoznala, da ji je angleška beseda ušla in se zavedla, da je zdaj resnično na poti domov...

(Se nadaljuje)

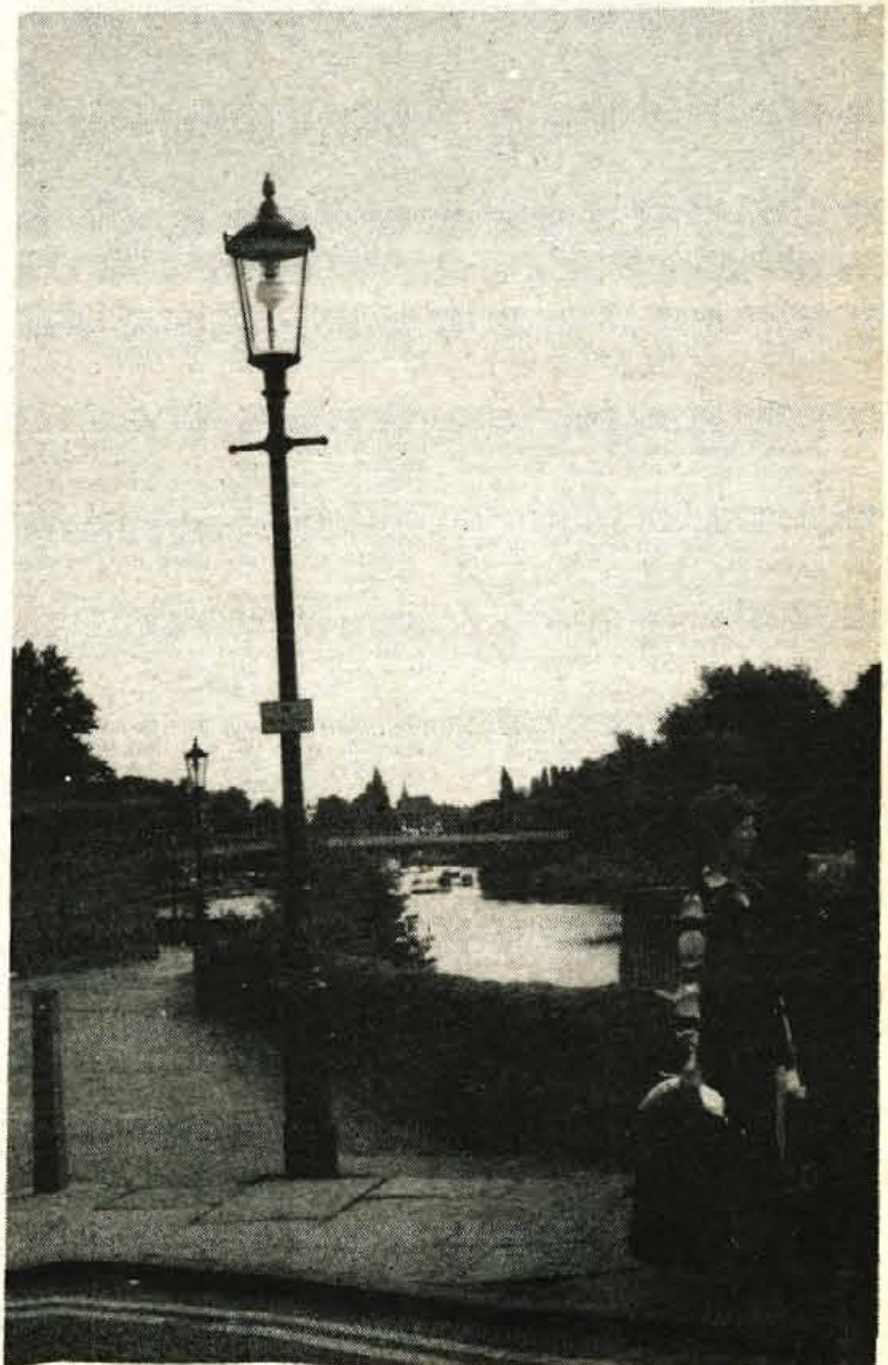
Angleška in jugoslovanska šola nogometa

Že nekaj dni pred uradno nogometnim srečanjem med člani mladinske skupine iz Kranja in izbranci Oldhama je goste iz Jugoslavije zajela tekmovalna mrzlica. Pripravljali so taktiko, se dogovarjali in kovali pot k uspehu. Toda prvi stiki z žogo v telovadnici so pokazali, da selektor, ki je bil tudi edini poznavalec skrivnosti nogometne igre v vrsti Kranjčanov, z ostalimi igralci ne more resneje računati, saj jim je že pri ogrevanju pohajala sapa (beri: kondicija!).

Sodnikov žvižg in pričetek srečanja. Udarili sta se jugoslovanska in angleška šola nogometa. Prvi napad in 1:0 za Kranj. Sok za Angleže že takoj na začetku. Kranjčani pričnejo upati na najboljše. Oglasijo se navijači, naš šest mož na igrišču. Izkaže se vratar Duško, ki v paradnem slogu ubrani silovit strel z bele točke.

Toda naenkrat preobrat v igri (in v rezultatu). Oldhamci odkrijejo Ahilovo peto našega moštva in zabijajo gol za golom. Polčas 4:2 za gostitelje. Med odmorom bojni posvet izbrane vrste iz Kranja. Psihična pripravljenost je dobra, saj vsi verjamejo v to, da se bitke odločajo na koncu. No, iz tega se ni izcimilo nič in nasledniki Keegana so slavili s 7:3, lahko pa rečemo, da je mlade iz Kranja sodnikova piščalka rešila še hujšega poraza.

C. Zaplotnik

Angleški motiv...

Rene Arnoux (renault) se je moral med dirko trikrat ustaviti v boksu

Velika nagrada Avstrije

Na Österreichringu zmagal Jabouille

Na 10. dirki za svetovno prvenstvo avtomobilov formule 1 za Veliko nagrado Avstrije je zmagal Jean-Pierre Jabouille pred lanskoletnim zmagovalcem Jonsom – Najhitrejši na treningu, Rene Arnoux, je bil zaradi težav z gumami šele deveti – Bivši svetovni prvak Niki Lauda je bil letos komentator avstrijske televizije – V treh dneh si je tekmovaljevanje ogledalo okoli 100000 gledalcev

Zmagovalec Velike nagrade Avstrije 37-letni Francoz Jean-Pierre Jabouille (renault)

Zeltweg – Letošnjo dirko avtomobilistov formule 1 na Österreichringu si je ogledalo precej manj gledalcev kakor lani. Razlogov za to je več, vsekakor pa sta najpomembnejši dva. Letos na dirki ni sodeloval niti eden domači dirkač, saj se je Niki Lauda lani umaknil z dirkalnih stez, mladi up avstrijskega avtomobilizma, Markus Höttinger, pa se je

spomladi smrtno ponesrečil na dirki formule 2 v Hockenheimu. Drugi razlog pa je ta, da letos italijanskemu Ferrariju ne gre tako kot bi si ljubitelji te tovarne želeli, nov avtomobil s turbo motorjem pa bo Ferrari predstavil šele na dirki v Imoli.

Uredni trening v petek in soboto je po pričakovanju minil v znamenju rumeno-črnih bolidov renault s turbo motorji, ki po mnenju strokovnjakov razvijajo več kot 540 km. Tako kot lani, je bil tudi letos najhitrejši Rene Arnoux, ki je en krog prevozil v času 1.30.36, oziroma s povprečno hitrostjo 236,9 km/h. Dirkališče v Zeltwegu je tako postalo najhitrejšo dirkališče na svetu na katerem se odvijajo dirke avtomobilov formule 1. Arnoux je drugouvrščenega Jabouilleja prehitel za 1,3 sekunde, tretjevrščenega Jonsa pa kar za 2,5 sekunde. Zelo slabo so se na treningu odrezali vsi trije bivši svetovni prvaki, saj je Mario Andretti zasedel 17. mesto, Jody Scheckter, ki se letos poslavlja od dirkanja, 22. mesto, Emerson Fittipaldi pa celo zadnje, 24. mesto. Na treningu je bilo tudi nekaj manjših nesreč (Andretti, Piquet in Maas), na srečo pa nobeden od dirkačev ni bil ranjen.

Vodje moštvev so bili pred štartom dirke v dvomih, kakšne gume naj montirajo na bolide posameznih dirkačev. Pri renaultu so na Arnouxov bolid montirali nekoliko mehkejše gume (da bi bil avto v ovinkih hi-

Francoz Jacques Laffite (lieger) med pripravami pred dirko

trejši), to pa se je pozneje pokazalo kot velika napaka, ki je Arnouxa valjala zmago. Jabouille in Jones sta izbrala trše gume in prav pravilna izbira gum je odločila letošnjega zmagovalca. Na štartu je najbolj po tignil Jones, vendar sta ga že v drugem krogu prehitela Arnoux in Jabouille. Veliki porazenec letošnje dirke na Österreichringu Rene Arnoux je vodil vse do polovice dirke, nato pa je moral trikrat zapovrstjo v boks po nove gume. Kljub temu je vztrajal do konca, postavil nov uradni rekord proge in na koncu zasedel deveto mesto. Po smoli Arnouxa je vodstvo prevzel njegov klubski tovariš Jean-Pierre Jabouille, ki je kljub poškodovani sprednji levi gumi – v renaultovem boksu so bili vsi pripravljani na hitro zamenjavo poškodovane gume – uspel zmagati z minimalno prednostjo pred lanskoletnim zmagovalcem Alanom Jansom. Na tretje mesto se je uvrstil Reutemann, s šestim mestom pa je prijetno presenetil mladi Italijan Elio de Angelis. Alan Jones ima tako tri dirke pred koncem prvenstva realne možnosti, da letos osvoji naslov svetovnega prvaka. Pred najbližjim nasledovalcem Piquetom ima 11 točk prednosti, ostali tekmeči pa so že preveč zaostali.

Rezultati: 1. Jabouille (Francija, renault), 2. Jones (Avstralija, williams), 3. Reutemann (Argentina, williams), 4. Laffite (Francija, lieger), 5. Piquet (Brazilija, Brabham), 6. de Angelis (Italija, lotus); vrstni red za SP: 1. Jones 47, 2. Piquet 36, 3. Reutemann 30, 4. Laffite 28.

Tekst in foto: Franci Perdan

Dirke procar serije z avtomobili BMW M1 so vedno zelo razburljivo

Glavni zmagovalec dirke na Österreichringu, Rene Arnoux, med vožnjo

Otroci v prometu

Varna pot do šole

Do začetka novega šolskega leta je še približno dva tedna. Starši otrok, ki bodo letos prvokrat zakoračili čez šolski prag, imajo verjetno poleg drugih skrbi v zvezi s šolo še eno skrb, ki je za nekatere pač najpomembnejša. Niso namreč vsi otroci take sreče, da imajo do šole deset korakov, ali da jih avtobus zloži v bližini šolskega poslopja ali kar je še udobneje in vse bolj razširjeno – da namreč otroke v šolo pripelje z avtomobilom eden od staršev. Varna pot do šole vsekakor ni tista, ki prečka magistralno ali regionalno cesto, mestno vpadnico ali sicer močno prometno mestno ulico. Gostota prometa je sicer manjša na stranskih cestah, toda še vedno ne taka, da bi lahko popolnoma brez skrbi šolarja napotili samega v šolo – vsaj na začetku ne.

Ze pred leti so nekatere osnovne šole v Kranju – na primer šola Simona Jenka – predpisale »šolsko pot« za učence iz raznih predelov svojega šolskega okoliša. Nevarnejše izhode na prometnejšo Gregorčičevo ulico so zaprli in tako šolarje preusmerili na stranske vhode z docela mirnih ulic. Vse šole, odvisno pač od njihove lege, ne morejo za večino šolarjev določiti šolskih poti, pač pa skrbe za varnost v glavnem pred prehodom za pešce tik pred šolo. Seveda bo prvošolec že prvi dan pouka poslušal, kako mora varno hoditi po cesti in kako jo prečkati, kar bo sicer za dobro tretjino otrok le ponavljanje in utrjevanje znanja, ki so ga pridobili pri prometni vzgoji v vrtcih. Tudi od doma bodo verjetno prvošolci prinesli polna ušesa navodil skrbnih staršev. Toda na cesti so vendarle potem sami – sami se morajo odločiti, kdaj prečkati prometno cesto, če prečkanja ne ureja semafor, sami hodijo po robu ceste, kjer ni pločnika. Starši bi prvošolcu veliko pomagali, če bi v tednih pred začetkom pouka morda dvakrat, trikrat skupno z otrokom prehodili pot do šole, se pri tem vzorno držali prometnih predpisov, kar bo najboljši vzgled malemu učencu. Tudi opozarjanje na nekatere prometne situacije, ki so najbolj pogoste in kako ravnati v nekaterih bo vsekakor dobrodošla učestvo. Mali šolar bo seveda imel okoli vratu rumeno rutico – znak za več udeležencev v prometu, da so še posebej strpni, obzirni do novincev; toda rutica sama še ne varuje. Tudi neprestano dopolnjevanje vseh vrst vzgoje v prometu, ki jih je bil otrok do vstopa v šolo deležen, tako doma kot v vrtcu, še ne zagotavlja varne poti v šolo in nazaj, in lahko preneha, neobziren in nepozoren voznik še tako prometno vzgojenemu otroku bolj ali manj boleče prekine njegovo pot v šolo.

L. M.

NESREČE

OBSTAL SREDI CESTE

Naklo – V četrtek, 14. avgusta, nekaj pred 13. uro se je na magistralni cesti v Naklem pripetila prometna nezgoda vozniku osebnega avtomobila nemške registracije Ivanu Krajnoviču (roj. 1937) iz Duvna. Voznik je v Naklem zapeljal v desno iz kolone, počakal, da so avtomobili odpeljali, nato pa zavil v levo, ker je nameraval k mehaniku. Vendar pa mu je na sredi ceste ugasnil motor; prav tedaj je pripeljal voznik tovornega avtomobila, vozil ga je Kosta Andželkovič (roj. 1957), ki je sicer pravočasno opazil avtomobil sredi ceste, vendar pa kljub zaviranju ni mogel ustaviti. V trčenju je bil huje ranjen sopotnik Ivan Milič, lažje pa Matija Milič. Škode na avtomobilih je za 40.000 din.

TRČILA V OVINKU

Kranjska gora – Na magistralni cesti se je v četrtek, 14. avgusta, ob 22. uri pripetila prometna nezgoda zaradi neprimerne hitrosti. Voznik osebnega avtomobila Stefan Kustec (roj. 1943) iz Kranjske gore je v blagem desnem ovinku trčil v osebni avtomobil Rudolfa Bauerja. V nesreči ni bil nihče ranjen, na avtomobilih in na zaščitni ograji pa je za 61.000 din škoda.

PADEL Z MOTORJEM

Kranj – V petek, 15. avgusta, nekaj po 15. uri se je na regionalni cesti Kranj-Jezersko že izven naselja Koke pripetila prometna nezgoda vozniku motornega kolesa Francu Zadnikarju (roj. 1934) z Zg. Jezerskega. Zadnikar se je peljal od Preddvora proti Jezerskemu in v levem ovinku zaradi neprimerne hitrosti zapeljal v jarek, padel in huje ranjen obležal. Prepeljali so ga v Klinični center.

AVTOMOBIL ZANESLO

Kranj – Na regionalni cesti Kranj-Brnik se je v petek, 15. avgusta, nekaj po 14. uri pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Andrej Balantič (roj. 1955) iz Vogelj je vozil proti Kranju. Približno 800 metrov od odcepa za Senčur je iz neznanega vzroka zapeljal na desni rob vozišča, ko pa je zavijal nazaj na vozišče, ga je zaneslo, tako da je trčil v osebni avtomobil, ki ga je iz nasprotnne smeri pripeljal Martin Porovne (roj. 1949) iz Senčurja. V trčenju je bil voznik Balantič huje ranjen, voznik Porovne pa lažje. Škode na avtomobilih je za 60.000 din.

S CESTE V DROG

Kranj – V soboto, 16. avgusta, ob 1. uri zjutraj se je v križišču Ceste JLA in Golniške ceste pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Lado Bitenc (roj. 1953) iz Kranja je v križišču z Golniško cesto zavijal levo; zaradi neprimerne hitrosti in premajhnih voznikskih izkušenj, saj nima izpita, ga je zaneslo v desno v drog mestne razsvetljave. V neredi je bil voznik lažje ranjen, škoda na avtomobilu pa je za 13.000 din.

TRČIL V DREVO

Bled – Na lokalni cesti na Rečici se je v soboto, 16. avgusta, ob 18. uri pripetila prometna nezgoda zaradi neprimerne hitrosti. Voznik osebnega avtomobila Jože Starič (roj. 1960) z Bleda je peljal brez voznikškega izpita od železniške postaje proti Rečici, pri hiši št. 21 pa ga je zaradi neprimerne hitrosti zaneslo s ceste v drevo. Z lažjim pretresom možganov so ga prepeljali v jeseniško bolnišnico.

NESREČA V PREDORU

Ljubno – Na magistralni cesti v predoru Ljubno se je v nedeljo, 17. avgusta, ob 23.45 pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Džemal Demirovič (roj. 1957) iz Kamnika je peljal proti Podtaboru z neprimerno hitrostjo in pod vplivom alkohola; zaradi tega ga je v predoru na valovitem vozišču začelo zanašati, zapeljal je v desno čez dvignjen rob hodnika za pešce, od tu pa ga je odbilo na drugo stran v steno predora. V nesreči je bil voznik huje ranjen in so ga prepeljali v Klinični center. Škode na avtomobilu je za 30.000 din.

Nesreča v Triglavski steni

V soboto, 16. avgusta, dopoldne se je v dolgi nemški smeri severne triglavske stene odkrutila skala in padla na hrbet Milanu Senku (roj. 1956), ki je skupaj s soplezalcem Luko Krničarjem zjutraj vstopil v steno. Ponesrečenega alpinista so s petimi zlomljenimi vretenci in hudimi odrgninami po hrbtu prenesli v dolino do Aljaževega doma v Vratih, v nedeljo dopoldne, od koder so ga prepeljali v jeseniško bolnišnico.

Dvajset gorskih reševalcev iz Mojsstrane, Tržiča, Kranja, Ljubljane in Bohinja se je trudilo vso noč, da so hudo ranjenega alpinista spravili v dolino. Potem ko so prvi reševalci dosegli ponesrečenca že v soboto popoldne, pa se je tako težavnemu reševanju po slovenski smeri pridružilo slabo vreme z meglo in dežjem. Reševalcem je pomagal tudi helikopter, ki je do Pekla pripeljal reševalno opremo in deset reševalcev.

Avto zgorel

Dovje – V nedeljo, 17. avgusta, ob 8. uri se je na magistralni cesti Jesenice-Kranjska gora vžgal osebni avtomobil znamke ford torino nemške registracije, ki ga je vozil Ismail Erkan (roj. 1930). Na avtomobilu se je med vožnjo odlomila zadnja leva os in kolo je zaradi tega odletelo. Avtomobil je nekaj časa drsal po cesti z zavornim bobnom; zaradi iskrenja pod rezervoarjem za bencin se je avtomobil vžgal. Voznik, žena in štirje otroci so imeli še toliko časa, da so se rešili, avtomobil z vso prtljago razen dokumentov pa je zgorel. Škode je za okoli 130.000 din. Ogenj so gasili jeseniški poklicni gasilci.

30. gorenjski sejem

kranj 15.-25.8.'80

1 tel. centrala na sejmu: 064/28-281, 28-282, 28-283

Telex: 34657 YU GS-KR

- nižje cene
- ugodni nakupi
- široka potrošnja
- kmetijska mehanizacija
- degustacije in demonstracije
- dobra in bogata gostinska ponudba
- zabavni park

Bogat večerni zabavni program:

15. 8. 19. - 24. ure KRANJSKI KVINTET
 16. 8. 19. - 01. ure ANSAMBEL PRELOM, DITKA HABERL, EDVIN FLUSER
 17. 8. 19. - 24. ure ANSAMBEL PRIZMA in TOMAŽ DOMICELJ
 18. 8. 19. - 24. ure ANSAMBEL TRGOVCI
 19. 8. 19. - 24. ure DOBRI ZNANCI in BRACO KOREN
 20. 8. 19. - 24. ure ANSAMBEL »12 NADSTROPJE« in BRANKA KRANER
 21. 8. 19. - 24. ure ANSAMBEL »JOŽETA RUSA« in IVO MOJZER
 22. 8. 19. - 24. ure MONI KOVAČIČ in ANSAMBEL
 23. 8. 19. - 01. ure PLANŠARJI JANEZA JERŠINOVCIA s pevko ANDREJO ZUPANČIČ in pevcem JANEZOM JERŠINOVCEM
 24. 8. 19. - 24. ure ANSAMBEL »GO« in MOJCA VIŽINTIN
 25. 8. 19. - 24. ure ANSAMBEL »VENERA« in OTO PESTNER

ARCO MURKA

napredek domžale
TOZD OPREMOTEHNA domžale, titov trg 1

razstavlja in prodaja v hali A tel. 064-28-391
 razne vrste pohištva, bele tehnike TV in ostale akustične aparate priznanih izdelovalcev po ugodnih sejemskih cenah

- izkoristite ugodnost
- strokovni nasveti
- montaža
- brezplačna dostava do 30 km ter
- nakup na potrošniški kredit

stalno razstavo in prodajo vam tudi nudimo v Domžalah v PE Veleblagovnica tel. 721-531
 prodajalna pohištva Meblo, Kovinar in Kurivo

lesnina
 KRANJ

VAM NUDI BOGAT IZBOR POHIŠTVA IN SE PRIPOROČA ZA OBISK:

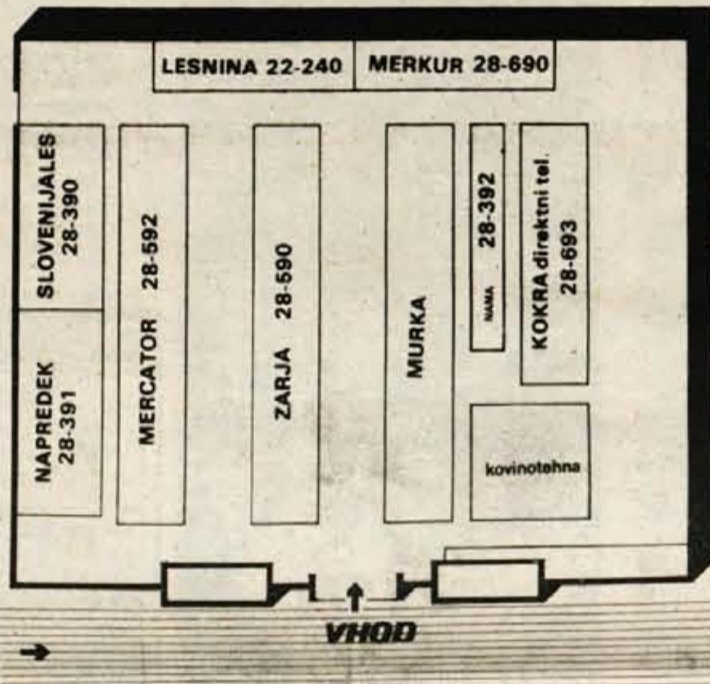
- NA SEJMU V HALI »A«
- V SALONU POHIŠTVA NA PRIMSKOVEM
- V SALONU KUHINJSKE OPREME NA TITOVEM TRGU 5, KRANJ
- IN V SALONU POHIŠTVA SKLADIŠČNA ULICA 5 NA JESENICAH
- Strokovna postrežba
- Ugodni kreditni pogoji
- Brezplačna dostava do 30 km
- Direktni tel. na sejmu: 064/22-240

MERKUR

VAM NA JUBILEJNEM GORENJSKEM SEJMU NUDI:

- BELO TEHNIKO IN HLADILNE NAPRAVE
- STROJE IN OPREMO ZA GOSPODINJSTVO
- MOTORNJA VOZILA, KOLESA IN ŠIVALNE STROJE
- TELEVIJSKE IN RADIJSKE SPREJEMNIKE
- ROČNO IN STROJNO ORODJE
- OPREMO ZA CENTRALNO KURJAVO
- OPREMO ZA KOPALNICE IN
- BLAGO ZA ŠIROKO POTROŠNJO
- z DEMONSTRACIJO
- »ELMA« - ČRNUČE GOSPODARSKIH APARATOV
- »UNIOR« - ZREČE ROČNEGA ORODJA
- »RADIATOR« - ZRENJANIN PEČI ZA CENTRALNO KURJAVO
- »TKP« - TREBNJE KERAMIČNIH PLOŠČIC

SEJEMSKÉ CENE — POTROŠNIŠKI KREDIT — DOSTAVA NA DOM

Direktni tel. na sejmu: 064/28-592

Mercator

Na letošnjem letnem Gorenjskem sejmu razstavlja in prodaja **MERCATOR TOZD PRESKRBA** iz Trziča prvič v hali A.

Na notranjem razstavnem prostoru si lahko ogledate in nabavite:

Vse vrste pohištva za opremo vaših kuhinj, spalnic in dnevnih sob, kakor tudi posameznega kosovnega pohištva kot so garderobne omare, kavči in sedežne garniture nadalje preproge, zavese katere na vašo željo tudi takoj zarobimo, posteljno perilo, vse vrste tekstila, pralne stroje, zmrzovalne omare, hladilnike, štedilnike, peči, TV aparate v črni in color tehniki, radijske sprejemnike, gramofone, gospodinjske strojčke ter drugo.

Na zunanjem razstavnem prostoru pred halo A pa si lahko ogledate in nabavite:

betonske mešalce, samokolnice, peči za centralno kurjavo, kosilnice, UM mline, male kmetijske stroje Muta Gorenje, motorje in vse vrste ženskih, moških in otroških koles.

Ugodnosti nakupa na sejmu pa so:

Nakup na potrošniško posojilo do 50.000,00 din brez porokov in brezplačno dostavo na dom do 30 km,

Sejmske cene s popustom,

Strokovni nasvet pri nakupu.

Potrošniki, obiščite Gorenjski sejem Kranj, prepričajte se o izbiri in kvaliteti katero vam v paviljonu **MERCATORJA** v hali A nudi Mercator Ljubljana **DO ROŽNIK TOZD PRESKRBA** Trzič.

NASVIDENJE PRI MERCATORJU.

kovinotehna

SLOVENIJALES

TOZD MALOPRODAJA LESNEGA IN GRADBENEGA MATERIALA TER STANOVANJSKE OPREME

Prodajni center Ljubljana
 Titova 52, tel. 061/326-961

TRGOVINA VIŽMARJE
 Plemljeva 86, tel. 061/51-881

Na 30. Gorenjskem sejmu v Kranju od 15. do 25. avgusta

TOZD DETAJL
 Tavčarjeva 6
 TOZD GLOBUS
 Koroška cesta 4

V HALI »A«

- razstavní program:
- kuhinje
- spalnice
- dnevne sobe
- bela tehnika in akustika

Dostava do 30 km se ne zaračunava.
POTROŠNIŠKO POSOJILO!

DO GOLICA JESENICE TO ZARJA

Redni gost na kranjskih sejmih je Zarja Jesenice, ki je tudi tokrat dobro založena:

- pohištvo
- bela tehnika
- gospodinjski aparati
- glasbila
- akustični aparati
- tekstil
- konfekcija
- modna obutev
- gradbeni material
- stavbno pohištvo

PRIČAKUJE VAS ZARJA JESENICE

DROGA prehrabena industrija n. ol. o. TOZD BLAGOVNI PROMET n. sol. o. Portorož 6

DJURIČIČ DEJAN, Kranj, Šmarjetna gora

KUHAR KRISTINA, 64207 Cerklje na Gorenjskem Adergas 37

LABUDOVIČ STEVO, 43400 Virovitica, Budanica 45

PETROVIČ DJORDJE, Bife Sport, 16000 Leskovec, Badince

ZUPAN DARKO, 64208 Senčur, Balašjeva 2

Na zabaviščnem prostoru je ves dan živahno. Tam je vrtljak, avtodrom, raznovrstni igralni aparati in drugo, nad čemer se navdušujejo mladi in tudi starejši.

Gostinsko ponudbo na sejmu dopolnjuje tudi Zupan Darko, Gostišče na Jami iz Senčurja.

Na sejmu lahko poskusite in kupite Podravkine priznane juhe in datke jedem.

Na ribe, kalamare in druge morske specialitete ter istrska vina greste lahko v slovenski paviljon Droge iz Portoroža.

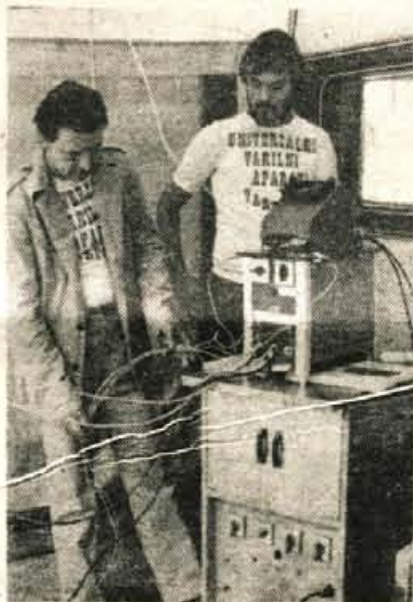
MERKUR KRANJ

VAS NA JUBILEJNEM GORENJSKEM SEJMU VABI NA DEMONSTRACIJO

- »ELMA« — ČRNUČE
GOSPODINJSKIH APARATOV
s pokušnjo pripravljene hrane
- »UNIOR« — ZREČE
ROČNEGA ORODJA
in s predstavitvijo novega proizvodnega programa
- »RADIATOR« — ZRENJANIN
PEČI ZA CENTRALNO KURJAVO
z informacijami o delovanju.
- »TKP« — TREBNJE
KERAMIČNE PLOŠČICE
prikaz rezanja, lepljenja in polaganja

vsak dan od 16. — 18. ure

VSAK DAN NEKAJ NOVEGA NA RAZSTAVNEM PROSTORU!

Kranjc Anton razstavlja in prodaja kombiniran aparat Varpol, namenjen za elektroobločno varjenje, greje in trdo spajkanje. Z aparatom, ki je dobil številna priznanja, lahko tudi napajate razne tehnične igrače, ali pa napolnite akumulatorske baterije. Za informacije lahko Kranjcu tudi pišete na naslov: Radeče, Pokopališka 1 ali pokličite na tel. (061) 819-062

Prilob za družinski tenis, ki ga izdeluje Aljančič Nada iz Nakla, lahko kupite v sejemski hali.

FOTO MEISERL

Bahnhofstrasse 55
A - 9020 Klagenfurt
tel. (04222) 31430

RAZSTAVNI PROSTOR
NA GORENJSKEM SEJMU V KRANJU
OD 15. — 25. 8. '80

OGLEJTE SI
NAŠO POSEBNO
PONUDBO!

CANON AE-1	4 200. — Asch	NIKON FM	3 800. — Asch
CANON A-1	6 400. — Asch	NIKON FR	5 400. — Asch
CANON F-1 II	8 100. — Asch	NIKON F-3 Gehäuse	7 700. — Asch
OLYMPUS OM-2 2 N	6 000. — Asch	KONICA FS-1	4 600. — Asch
		YASHICA FR II + WINDER	2 700. — Asch
PENTAX ME SUPER	3 800. — Asch	RICOH KR-5	1 500. — Asch
PENTAX M	3 800. — Asch	EUMIG NAUTICA	3 800. — Asch
CONTAX		EUMIG MINI 3	2 500. — Asch
139 QUARTZ	6 100. — Asch	EUMIG 125 XL	3 700. — Asch
		EUMIG 128 XL	5 600. — Asch
CANON AV-1	2 300. — Asch	PROJEKTORIEN:	
NIKON EM	2 300. — Asch	EUMIG RS 3000	6 900. — Asch
MINOLTA XG-1	2 300. — Asch	EUMIG 926 GL STEREO	
CANON AE — 1 + SPEEDLITE	5 800. — Asch	EUMIG 905 GL	4 400. — Asch
177A 5000. — Asch (namesto		EUMIG 910 GL	5 600. — Asch
5 800. — Asch)		EUMIG 909 automix	4 200. — Asch
BRAUN — NIZO 1048	4 100. — Asch (namesto 7 600. — Asch)	EUMIG 602 D stunern	1 900. — Asch
KONICA AVTOREFLEX TC SET			
KAMERA			
+ HEXANON 1,8/40			
+ HEXANON 3,5/28	4 600. — Asch		
(namesto 6 500. — Asch)			
+ HEXANON 3,5/135			
EUMIG 824 SONOMATIC	6 000. — (namesto 7 700. — Asch)		
OLYMPUS OM-10 + MANUAL			
ADAPTER + OBJ. 1,4/50	4 490. — Asch		

CENE SO GARANTIRANE!

Poslužujte se naših vrečk za razpošiljanje vaših negativnih barvnih filmov

ENOSTAVNO — HITRO — BREZ PROBLEMOV

Gorenjska
oblačila
Kranj

OBIŠČITE NAS NA 30. gorenjskem sejmu v Kranju od 15. do 25. 8. 1980., kjer bomo prodajali najnovejše izdelke ženske konfekcije po zelo ugodnih cenah.

**Gasilsko društvo
BITNJE pri Kranju**

priredi v Njivici v Zg. Bitnju v nedeljo, 24. 8. 1980 ob 14. uri

»VELIKO GASILSKO TOMBOLO«

Glavni dobitki:

1. osebni avto ZASTAVA 101 M
2. osebni avto ZASTAVA 750 LC
3. osebni avto ZASTAVA 750 LC
4. osebni avto Zastava 126 P
5. moped 50 ccm
6. moped 50 ccm
7. televizor črno bel
8. hladilna skrinja
9. štedilnik kombiniran
10. športno kolo

in več sto drugih dobitkov v skupni vrednosti 321.000 din.

Dobiček je namenjen za vzdrževanje gasilskega doma in za nabavo opreme.

Ob slabem vremenu bo tombola naslednjo nedeljo.

VABIJO GASILCI IZ BITNJA!

**ALPETOUR
DSSS CREINA
Kranj**

razpisuje za študijsko leto
1980/81

kadrovsko štipendijo

na Ekonomski fakulteti
I. stopnje.

Prošnji za štipendijo na obrazcu 1,65 je treba priložiti tudi overjeni prepis zadnjega šolskega spričevala.

Pismene vloge sprejema
SOZD ALPETOUR, kadrovski
oddelek v Škofji Loki
ali v Kranju 15 dni po objavi
razpisa.

RAKAR MARTIN
KRIŽE 24

razstavlja in prodaja na sejmu

VSE VRSTE PASOV

ženski, moški, otroški, elastični ...

OBVESTILO

Potrošnike obveščamo, da smo prevzeli v prodajo proizvode otroške konfekcije po zelo ugodnih cenah **ZNIŽANO DO 60 %**.

Obiščite nas v paviljonu na zelenici pred glavnim vhodom v razstavne prostore Gorenjskega sejma na desni strani. **NE ZAMUDITE EDINSTVENE PRILožNOSTI!**

Vaši otroci bodo poceni in moderno oblečeni. **Se priporočamo!**

Kadrovski sektor delovne organizacije

industrija gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov

IŠČE

1. za vodenje **ODDELKA RAZVOJNE KONSTRUKCIJE IN TEHNOLOGIJE** in

TAKOJ ZAPOSLE

strokovno in organizacijsko sposobnega ter ambicioznega

DIPLOMIANEGA INŽENIRJA STROJNIŠTVA.

NUDI:

- TAKOJŠNJO REŠITEV STANOVANJSKEGA VPRAŠANJA,
- STIMULATIVNE OSEBNE DOHODKE,
- ŠTROKOVNO IN ORGANIZACIJSKO IZPOPOLNJEVANJE ter
- MOŽNOSTI NAPREDOVANJA.

OBIŠČITE NAS in seznanili vas bomo z našimi razvojnimi načrti in možnostjo vašega razvoja v naši delovni organizaciji.

PRIČAKUJEMO VAS od 30. 8. 1980.

VABI k sodelovanju

2. VEČ STROJNIH IN ELEKTRO INŽENIRJA prve in druge stopnje (smeri: konstrukcijska, pnevmatika in hidravlika ter jaki tok) za konstruktersko projektivne naloge.

Zaposlitev takoj ali po dogovoru.

MOŽNOST REŠITVE STANOVANJSKEGA VPRAŠANJA.

Do 30. 8. 1980 se javite osebno ali pismeno v kadrovski sektor, oddelek za kadrovanje, Kranj, Škofjeloška 6 oz. po telefonu na številko 064 25-461 interno 372 ali 377.

**SAMOPOSTREŽNA
RESTAVRACIJA
Kranj**

Stritarjeva 5

na podlagi 100. člena
Statuta razpisuje
prosta dela in naloge

računovodje

Pogoji: SS izobrazba in
3 leta delovnih izkušenj v
knjigovodstvu.

Pismene vloge z dokazili
o izobrazbi sprejemamo do
30. 8. 1980.

Veletrgovina

**TOZD MALOPRODAJA
n.s.o.**
Bled, Kajuhova 3

Na osnovi sklepa Delavskega sveta TOZD MALOPRODAJA

dajemo v najem
poslovne
prostore

**GGSTIŠČA POSAVEC
Posavec 10
64244 Podnart**

Interesenti informacije o pogojih za najetje omenjenih prostorov dobijo na upravi Veletrgovine Specerija Bled, TOZD Maloprodaja, Kajuhova 3, telefon 77-918.

Pismene ponudbe pošljite na gornji naslov do vključno 30. 8. 1980.

MARKET ŠPECERIJA BLED
»DELIKATESA»
SPOMINKI

v PARK HOTELU na Bledu
posluje julija in avgusta vsak
dan od 8 do 21 ure ob nedeljah pa od 8 do 11 ure

Cenjenim strankam priporočamo, da se poslužijo nakupa v večernih urah, ko so druge trgovine že zaprte. MARKET je dobro založen s specialnimi delikatesnimi izdelki in s celotnim izborom pižam.

Priporočamo se!

CENTRAL KRANJ
Hotel Kazina Jezersko

prireja
veliki **HOLCARSKI PLES,**

ki bo v nedeljo, 24. 8. 1980 ob 13. uri
ob Planšarskem jezeru s holcarskim tekmovanjem
in nagradami.

Igral bo Kranjski kvintet.
Vljudno vabljeno!

V primeru deževnega vremena bo prireditel naslednjo nedeljo.

56

**LOVSKI PAR
V MATNEM NAPADU**

Lovca deluje tudi na večje razdalje. Je torej daljnometna figura. Vendar pa obeh lovcev ne moremo usmeriti na eno in isto polje. Torej je moč lovskega para v tem, da obvladuje širok prostor in je zelo gibljiv. To se izkaže v srednjem delu igre in še bolj v končnicah. Pogoj za uveljavitev moči lovskega para pa je zadostna odprtost pozicije.

V položaju na diagramu 106 (NAJDORF - RESHEVSKY: Mexico, 1952) vidimo, da je beli najprej žrtveval skakača in dobil zanj tri kmete. Položaj je materialno torej približno izenačen. Vendar pa ima beli pozicijsko prednost zaradi aktivnejše postavljene figur, ki delujejo prek središča proti nasprotnikovu kralju.

Diagram 106

1. Ld3!
- Umik lovca z linije g in sprostitve polja g6 dami s hkratnim napadom na nasprotnikovo trdnjavo.
1. ... Tb6
2. f5

Beli odpira položaj svojih figuram. Namen zadnje poteze je deblokirati kmeta e8 in aktivirati lovca na polju f6. Obenem beli odpira linije f6 in delovanje svojih trdnjav.

2. ... e f5:
3. Sf5: Tf5:
- Z žrtvijo kvalitete bel otopiti ost napada. Preb je tudi 4. e6.
4. Tf5: Se6
5. Tf6! Kh8
6. Tf1 Sf8
7. Tf7 Ld5

Črni želi pokriti slabe točke pripravljiva Tb7. Vendar pa ima beli že vse nared za sklop matnega napada, ki temelji na podpori lovskega para.

8. Tg7: Sg7:
9. e6!! Se6:
10. Dg6
- Črni nima več rešitve
10. ... Lg2: +
11. Dg2: Tb8
12. Dg6

Črni se je vdal. Zanimivo je, da lovca v tem primeru niso dejavno nastopila in vendar sta s svojo prisotnostjo odločilno vplivala na izhod igre.

**MOČNEJŠI LOVEC
PROTI SKAKAČU**

Mnogokrat kombinatorska igra ne odloči partije, pač pa omogoči razplet, pri katerem nasprotniku oslabimo položaj in dosežemo pozicijsko prednost. Vzemimo položaj na diagramu 107 (CSOM - HÜBNER: Biel, 1976). Oprezimo materialno ravnovesje, toda črni ima pozicijsko prednost, zaradi razporeditve belih kmetov na poljih črnega lovca.

Dr. Srdjan Babić (Nadaljevanje v naslednji številki)

Marles vam predstavlja svoj program sodobnih montažnih stanovanjskih hiš in drugih objektov

marles

Obiščite nas na 30. gorenjskem sejmu v Kranju od 15. do 25. avgusta 1980

Direktni telefon na sejmu: 28-692

GÜTEZEICHEN
Holz- und
Leichtbauteile
RAL-FG 422
für Montagebau
u. Fertighäuser

MEDNARODNO
PRIZNANA
KAKOVOST

MALI

telefon
23-341

OGLASI

PRODAM

POHISTVO za v spalnico in raztegljiv KAVC, vse dobro ohranjeno in nerabljeno: PEČ na olje EMO 8, ugodno prodam. Kajfež Marjan, Kranj, Ul. Moša Pijade 6, telefon 064-21-672. Ogled od 16. ure dalje

Prodaja eno leto stare KOKOŠI nesnice in KOKOŠI za zakol. Cegelnice 1, Naklo 6497

Prodaja 8 kub. m suhih bukovih DRV. Naslov v oglašnem oddelku. 6663

Poceni prodaja 5 rabljenih OKEN, 80 x 100 cm z dvojno zaporo, v sredini kovinski križ: KAKTUS, visok 150 cm, s približno 100 cvetovi. Jošt, Naklo 51 6664

Prodaja PSIČKO - NEMŠKI OVČAR. Telefon 22-706 - Kranj 6665

ZBIRALCI ZNAČK! Prodaja 200 ZNAČK, po zmerni ceni. Informacije po tel. 28-838 6666

Prodaja dva trofazna dvotarifna STEVCA. Britof 373, Kranj 6667

Ugodno prodaja električni ŠTEDILNIK, s štirimi ploščami. Zavrč Janez, Sr. Bitnje 8 6668

Prodaja "CVERGLE", Naklo 104 6669

Prodaja osem mesecev brejo TELICO frizijko. Pšata 12, Cerklje 6670

Prodaja nekaj novega OSTRES - "špirovceva". Tupaliče 39, Preddvor 6671

Prodaja zelen KAMEN za oblogo (cokla). Toman Marko, Podnart 6672

Prodaja skoraj novo motorno KOPALNICO BCS 110. Velesovska 1, Sp. Gorje 6673

Prodaja hrastove PLOHE, 5 cm. Svetelj, Komenda 2 6674

Poceni prodaja COLN T-300 in OMOS 4 KM. Kristan, tel. 22-463 6675

Prodaja skoraj nov raztegljiv KAVC in dva FOTELJA. Ogled v nedeljo 20. in četrtek 21. 8. 1980 od ure dalje. Seme Danica, Trojer-ova 16/a, Stražišče 6676

Prodaja MLATILNICO, znamke Bežek. Brankovič Peter, Stefanja Gorz 17, Cerklje na Gorenjskem 6677

Prodaja 15-colske GUME in "drobelne" za gumi voz ali prikolico in BRAVO dobro mlekarico. Rakovec Jan, Dolenja vas 30, Selca 6678

Prodaja dnevno sobo, POROČNO BLEKO, št. 36 in FIAT 1100-R. Matanc, Britof 187, tel. 23-816 6679

Prodaja žensko gorenjsko NA-RODNO NOSO. Sifra: Jesen 6680

Prodaja CEMENT. Robnik, Stara c. 24, Kranj 6681

Prodaja nov PIANINO ronsch. Jagodic, Dvorje 69, Cerklje 6682

Prodaja mlado KRAVO simental-ko, ki bo kmalu telila. Jerala, Podbrezje 111 6697

Prodaja novo POROČNO OBLEKO. Naslov v oglašnem oddelku. 6698

SKALE za betoniranje dobite v Škofji Loki, Vincarje 7, telefon 064-60-314 6699

Poceni prodaja ŠTEDILNIK na trdo gorivo in ELEKTRIČNI ŠTEDILNIK. Varl Anka, Tomincova 26, Kranj

Poceni prodaja kombiniran ŠTEDILNIK (2 + 4) in HLADILNIK gorenje. Telefon 23-159 6708

Prodaja suhe macesnove DESKE (5 in 2,5 cm). Naslov v oglašnem oddelku. 6709

Ugodno prodaja SKODO 110 SPORT. Letence 17 - ogled popoldne.

Prodaja odlično ohranjenega PRINZA 1000, prevoženih 79.000 km, registriranega do 31.12.1980. Blaško Edi, Kovačičeva 5, Kranj 6533

Prodaja dobro ohranjen VW 1303 S, letnik 1973, prva registracija 1976. Primožič, Ul. XXXI. divizije 7, Kranj, tel. 28-723 6588

Prodaja ZASTAVO 125-P, letnik 1977, 30.000 km. Lahko tudi na kredit. Alič Ivan, Murave 5, Poljane nad Škofjo Loko 6591

Prodaja odlično ohranjenega SPAČKA, letnik 1975. Miklavčič Ciril, Škofja Loka, Ljubljanska c. 5 6592

Prodaja SPAČKA, letnik 1972. Informacije po tel. 064-28-921 6614

Prodaja WARTBURGA, letnik 1971, registriranega do konca leta. Teran Ciril, Prezrenje 1, Podnart 6683

Prodaja TOMOS 90 elektronic. Kralj Jože, Rožna 25, Senčur 6684

Prodaja VW - hrošč, letnik 1975. Cuderman, Kalinškova 13 (Gorenje) 6685

Prodaja SKODO 10., registrirano do marca 1981. Zakrajšek, Gobovce 9, Podnart 6686

Prodaja AUSTINA 1300, po delih. Nadižar, Britof 233, Kranj 6687

Prodaja ZASTAVO 750, letnik 1970, za 1,8 SM. Škarabot Drago, Partizanska 27, Kranj 6688

Prodaja OPEL KADETT, letnik 1968, registriran do junija 1981. Paukovič Nevenka, Zasavka 10, Orehek 6689

Prodaja AMI, celega ali po delih. Informacija: Škofjeloška 8, Pečanac Ostoja 6690

Prodaja ZAPOROŽCA, po delih. Zansky Anton, Sp. Laze 11, Zg. Gorje 6691

Prodaja ZASTAVO 750, letnik 1973. Telefon 23-484 6692

Ugodno prodaja osebni avto ZASTAVA 101. Telefon 74-730 - Radovljica 6693

Prodaja R-4, letnik 1975. Pivka 39, Naklo 6694

ZASTAVO 750, letnik 1971, registrirano celo leto, prodaja. Sovilj Miroslav, Straža 3, Jesenice 6695

Prodaja skoraj nov PONY EXPRESS avtomatik 3, malo vožen, cena po dogovoru. Režek Pavla, Pivka 37, Naklo, tel. 064-47-248 6696

Prodaja Z-750, letnik 1972, registrirano za leto 1981 in Z-750, karoserija 1974, neregistrirano in vse dele za AMI 8, razen motorja. Goriče 55, Golnik 6710

Prodaja karambolirano STOENKO, celo ali po delih. Behek Stefan, Preska 19/e, Medvode, telefon 061-612-341 6707

Prodaja FIAT 125, registriran do julija 1981 (parna štev.). Verko Golnik tel. 50-150 do 14 ure.

ZAPOSLOTITVE

Iščem honorarno zaposlitev, kot delavec. Oglasite se po tel. 24-159 6703

STANOVANJA

Obrtnik išče STANOVANJE za dobo enega do dveh let v Kranju, po možnosti na Planini ali bližini pošte. Sifra: Zidar 6623

OBVESTILA

ZAMENJAM in POPRAVIM vam ZAVORE. Kurirska pot 6. Kranj 6438

Cenjene goste obveščamo, da bo GOSTILNA "ZARJA" v Trbojah od 22. avgusta dalje zopet redno odprta vsak dan razen torkov. ZA OBISK SE PRIPOROČAMO! 6645

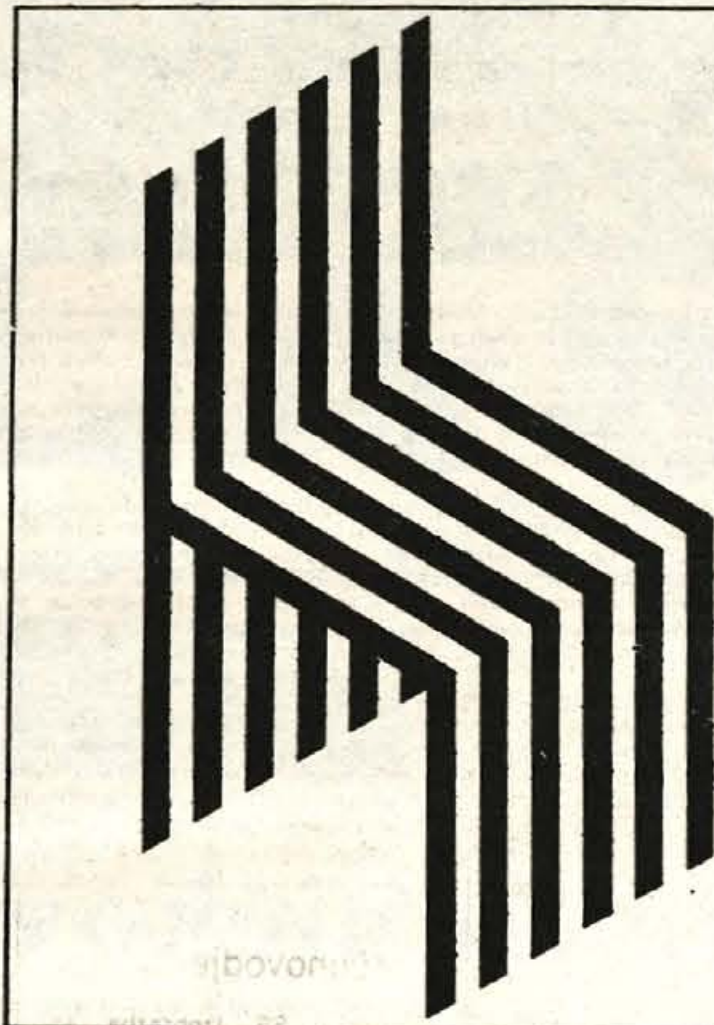
Na področju Škofje Loke in Kranja MONTIRAM centralne kurjave. Telefon 24-728 6704

OSTALO

Opozorjam vsakogar, ki bi se širil neresnične gosvorce o Štefanu in Štefki Bergant iz Poženika 37, Cerklje, da ga bova sodno preganjala. 6705

PRIPREDITVE

SPORTNO DRUŠTVO ZABNICA, prireja v nedeljo, 24. 8. 1980 VELIKO VRTNO VESELICO na športnem igrišču v Zabnici. Igra ansambel MODRINA 6706

Razstava in prodaja pohištva na 30. gorenjskem sejmu v Kranju od 15. do 25. 8. 1980
Priporočamo se za obisk!

Hrano in STANOVANJE nudim ženski za pomoč na manjši kmetiji v bližini Kranja. Naslov v oglašnem oddelku. 6631

Samski moški išče SOBO v Kranju ali okolici. Plačam dobro. Sifra: Nujno - soba 6700

POSESTI

Kupim zazidljivo PARCELO za vikend. Plačam v devizah. Informacije dopoldan po tel. 22-221 - int. 26-19 6701

V Kranju ali najbližji okolici kupim ZAZIDLJIVO PARCELO ali NOVOGRADNJO. Naslov v oglašnem oddelku. 6702

Markič Katarina

Bečanova 1
64290 TRŽIČ
tel.: (064) 50366

na Gorenjskem sejmu v Kranju

IZDELOVANJE COPAT

- moške, ženske in otroške copate
- bogata izbira

OBČIŠČITE NAS V HALI A

Obiščite nas na 30. Gorenjskem sejmu od 15. do 25. avgusta 1980

Veletrgovina
ŽIVILA
Kranj

- ŽITO - Ljubljana
- FRUCTAL - Ajdovščina
- PODRAVKA - Koprivnica
- KOESTLIN - Bjelovar
- DANA - Mirna
- MIRNA - Rovinj

Razstavljamo izdelke priznanih proizvajalcev špecerijskega blaga in pijač

Veletrgovina TOZD Veleprodaja
ŽIVILA TOZD Maloprodaja
Kranj TOZD Gostinstvo
TOZD Trgovina Bled

Poslužujte se tudi storitev, ki vam jih nudimo v številnih prodajalnah in gostinskih obratih na Gorenjskem in v centralnem skladišču Naklo.

Sporočamo žalostno vest, da je po težki in hudi bolezni umrl

METOD JANC

iz Seničnega št. 21

Pogreb pokojnika bo v torek, 19. avgusta 1980, ob 16. uri izpred hiše žalosti na pokopališče v Križah.

Žalujoči vsi njegovi!

Senično, 17. avgusta 1980

Uredništvo: TK Glas, Kranj, Stavak: TK Gorenjski Glas Kranj, tisk: ZP Ljudska pravica, Ljubljana. Naslov uredništva: Uprava lista: Kranj, Moša Pijade 1. Tekoči račun pri SDBK v Kranju številka 51500-003-31999 - Telefoni: n. c. 23-341, glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 24-835, redakcija 21-880, komercialna - propagandna, naročnina, mali oglasi in računovodstvo 23-341. Oproščeno prometnega davka po dejstojnem mnenju 421-1/72.

Sončni avgust in več gostov

Bled – V teh dneh je v gorenjskih turističnih krajih izredno živahno, saj je lepo vreme privabilo na Gorenjsko številne turiste, največ tuje. Čeprav so domala vsi hoteli zasedeni, pa največ obiska beležijo prav kampi: kamp Šobec je domala popolnoma zaseden in pred rekordnim obiskom nasploh, prav tako je veliko gostov v kampu Radovljica poleg kopaljšča, ugotavljajo pa tudi, da je letos v kampu Zaka še več gostov kot prejšnja leta. Izvenpenzijska potrošnja je ob devalvaciji dinarja torej zelo privlačna, zato se tudi gostje vedno bolj odločajo za zasebne sobe in kampe. V naših hotelih pa nudijo penzije v dolarjskih cenah, zato je tudi obisk približno enak kot prejšnja leta.

Avgusta je bilo dnevno največ gostov v hotelih Toplice, Golf, Park, Jelovica, Krim, Lovca in Kompas, nato v kampu Zaka, kjer imajo več kot 600 mest in okoli 1300 ležišč, v zasebnih turističnih sobah in v počitniških domovih. Dnevno se na Bledu mudi okoli 3500 gostov, od tega največ tujih, ki prihajajo iz Zvezne republike Nemčije, Italije, Holandije in Anglije.

Na Bledu ugotavljajo, da v ta turistični kraj prihajajo gostje srednjih let, tisti, ki iščejo kraj za miren počitek in sprehode v naravo ter sebi primerno kvalitetno zabavo. Vedno več prodajo kart sprehodov po sprehajalnih poteh Bleda, ki jih je za 30 kilometrov, v prihodnje pa naj bi jih uredili še več in bolje opremili. Vprašanje pa je, kako so zadovoljni z zabavnim programom v osrednjem zabaviščnem prostoru v Kazini in kakšen program naj bi v prihodnjih letih v Kazini predvsem uveljavili, ko je na drugi strani jasno, da imajo mladi kar dovolj zabave v disco klubih in diskotekah. Res je, da je

Dober turistični obisk – Tudi v radovljiški občini beležijo izredno dober turistični obisk, zlasti julija in avgusta. Julija je bilo v kampu 1300 gostov, kar je za enkrat več kot lani. V samem kopaljšču pa so avgusta našli več kot 10.000 kopalcev, dnevno jih je bilo tudi 1300. Kopaljšče in kamp upravlja krajevna skupnost Radovljica, ki je poskrbela za primerne ogrevalne naprave kopaljšča, v prihodnje pa nameravajo zaposliti še delavca na kopaljšču, ki bi ga že letos potrebovali. (JR) – Foto: F. Perdan

na Bledu kar osem zabavišč z glasbo ob večerih, vendar pa naj bi v Kazini poskrbeli v prihodnje predvsem za zares kvalitetno zabavo in zabavne večere ter se tako približali okusu srednje generacije, ki večinoma preživlja počitnice na Bledu.

Blejske pa čaka v prihodnjih letih še več nalog, predvsem na področju enotne turistične ponudbe in večjega sodelovanja med temeljnimi in delovnimi organizacijami. Veliko je problemov, ki še dušijo blejski turizem: od komunalne neurejenosti,

sanacije blejskega jezera do ureditve prometa in infrastrukture nasploh. Več kot 3.000 posteljnih zmogljivosti in ugled, ki ga ima v svetu Bled z okolico, terjata stalno skrb za še večjo urejenostjo kraja in za še kvalitetnejšo turistično ponudbo. Današnji gost ni zadovoljen le s posteljo in hrano v hotelu, iz leta v leto terja več, zato mora turistična ponudba stopiti v korak s povpraševanjem. Zaostajanje se lahko hudo maščuje, turistično gospodarstvo ga lahko še kako občuti leta in leta...

D. Sedej

Srdite bitke čolničkov

Švignila je ladjica na daljinsko upravljanje po gladini Šobčevega bajerja, pogumno in smelo, vse do prvega resnega zavojaja: tam se je za hipec zaustavila, se divje pognala nazaj, po zalet in obkročila prvo točko na svoji poti. Potem je silila kar nekam ven, na odprto gladino »morja«, očitno ji ni bil prav nič všeč drugi tekmovalni zavoj; nazadnje je le morala tudi v drugi krog, da bi skozi tretjega švignila kot puščica in se v četrtem spet trmasto spuntala. Povsem obupani in nesrečni lastnik, ki jo je vodil po tekmovalni stezi, jo je nazadnje le pripeljal v pristan in pred sodnike, ki so ji izmerili čas.

Čolniček drugega, inozemskega tekmovalca, favorita iz Anglije, se je obnašal zvezdniško že na startu. S pravišnjimi obrati se je pognal v neizprosno dirko s časom že na začetku, da bi mu bili zavojčki na tekmovalni progi kot za šalo. Ovijal je s tako eleganco in zanesljivostjo, da se je takoj vedelo, kdo je kdo.

Tretji čoln in ni maral Šobčevega bajerja. Res je, da je bila voda malce kalna, a vsaj zoprnega vetra in valov ni bilo, zato je bilo lastniku popolnoma nerazumljivo, zakaj noče in poče vžgati. Lastnik ga je vžigal in vžigal, sodniki čakali in čakali, potekel je čas – tekmovalce se je moral umakniti.

Tako je bilo na Šobčevem bajerju zadnje tri dni republiškega odprtega prvenstva radijsko vodenih brodarjskih modelov. Tako razburljivo ali pa še hujše, če le pomislite, da je kar

35 tekmovalcev – tudi s po več ladjami – naskakovalo najboljši čas in se borilo za najboljšo uvrstitev v več kategorijah. Tekmovanci – predvsem naši – so vrtali, privijali ali kako drugače pripravljali svoje ljubljene modelčke za kar najboljšo vožnjo, ladjice pa kot ladjice: če ni bilo vse brezhibno, so se takoj potuhnile. Manj modelarjenja pred startom je bilo pri Nemcih in Angležih, ki so prišli z brezhibnimi modelčki – da bi jih človek kar gledal in gledal, kupiti jih itak ni mogoče, ker je bil marsikateri vreden krepke milijone. Že ladjice naših tekmovalcev, sestavljene ljubiteljsko, so vredne nekaj milijonov.

Potem si pa zamislite skupni start tega ladjevja in razumeli boste, zakaj so okoli tekmovalnega prostora napeli mreže. Tedaj vse grmi in hrumi, se napenja in poskakuje – naj žene elektromotorček ali naveden bencinar. Brodolomi so neizogibni, kajti bitka je srdita: lani je od osmih čolnov ostal en sam nepoškodovan, zgodilo pa se je že tudi, da je predivja ladja skočila bližnjemu gledalcu naravnost v roko, da je bil ves prerezan in prevezan. Da o škodi, ki gre v milijone, niti ne govorimo... Ko potem ladja tone, gre našim lastnikom skoraj na jok – le kje bodo ti mladi fantje dobili dodaten milijon za popravilo? Časa jim ni mar, saj so modelarji, material je pa strašansko drag. Lastnike tujih čolnov brodolom ne gane kaj posebno. Baje so na svetovnih prvenstvih – zadnje je bilo na Nizozemskem – pravi profesionalci, tizarniški dirka-

či, med katerimi so najbolj divji in najboljši predvsem italijanski in švedski kapitani.

Kakorkoli že je – tudi brodarjski modeli so pomemben del tehnične kulture, konjiček, ki je vreden vse družbene skrbi in podpore. In konec koncev je vprašanje, kaj je več vredno: ali doma narejena ladjica Zornikovega Miklavža iz Lesca, navdušenega in popolnega amaterja ali elektromotorsko ladjevje angleškega inženirja, ladjevje, ki se je privarilo s tekočega traku ugledne tovarne?

D. Sedej

Leščanska ekipa modelarjev, ki se je udeležila nedavnega republiškega prvenstva radijsko vodenih brodarjskih modelov pri Šobcu...

Glasova anketa

Gostje o letošnjem sejmu

• **IVO MIKLAVČIČ**, prvi direktor Zavoda Gorenjski sejem Kranj:

• Leta 1953 smo ustanovili Zavod, da smo se lahko vključili v sekcijo za sejme pri Trgovinski zbornici Jugoslavije. Pred tem je bila vsakoletna razstava, ki jo je pripravljala Obrtna zbornica okraja Kranj, kjer je za sejme deloval poseben odbor. Že takrat, ko smo sejme pripravljali v stari šoli, je sodelovalo tudi 350 razstavljalcev. V glavnem je bilo zastopano celotno gospodarstvo Gorenjske, kar za sedanje sejme ne velja v tolikšni meri. Še poseben poudarek je bil dan razstavi obrtnih izdelkov. Izdelke smo

utrip življenja njenih prebivalcev, prav tako pa med obiskom sejmu spoznavam razvoj Kranja in Gorenjske. Vemo, da je to področje med najbolj razvitimi državami. Obseg poslov med Jugoslavijo in Avstrijo ter med Kranjsko in Slovenijo se povečuje, še vedno določene ovire kot primer omejevanje našega izvoza k vam zaradi varčevanja z devizami, vendar mislim, da smo v sobni ovire premagati. V Kranju prihajamo tudi zaradi potovanja našega turizma in turističnih izmenjav med deželama in splotih. Vemo, da poleti hodi več naših ljudi k vam, k nam pa posebno pozimi radi prihajate vaši ljudje. Imamo odprto mejo obeh strani, čeprav naša stanja do uvoza kapitala niso enaki. Razvija se tudi sodelovanje z Gorenjskim sejemom in s Celovškimi sejemom. Ni sicer internacionalizirano, vendar uspešno teka. Medsebojno se redno skujejo.

vsako leto posebej ocenjevali in najboljšim dali priznanja. Posebno mi ostaja v spominu sejem iz leta 1954, ko nas je obiskal predsednik Tito. Na sejmu je dobil pregled nad celotnim gorenjskim gospodarstvom, še posebej pa se je zanimal za izdelke obrti. V razgovoru v gostinskem delu sejma smo predsednika še posebej seznanili s stanjem in problemi obrti na Gorenjskem. Živo se je zanimal za problematiko. Leta 1957 je začel sejem preraščati tudi v potrošniško smer. Prav je, da bo sejem dobil nove in primernejše prostore. Prav tako pa je treba težiti, da se bo na sejmu še bolj predstavljalo gorenjsko, slovensko in jugoslovansko ter seveda tuje gospodarstvo.

• **Dr. WINFRIED DAREB**, generalni direktor Koroške deželne gospodarske zbornice:

• Že več let redno prihajam v Kranj zaradi več razlogov. Spremljati želim razvoj Gorenjske in

• **LEOPOLD GUGGER**, župan Celovca:

• Rad prihajam v Kranj, vaše mesto praktično ni oddaljeno od soseda Celovca. Cutimo se le sosedje. K vam in na vaš sejem prihajam tudi zaradi tega, naši prijatelji iz Kranja redno prihajajo na naš sejem v Celovec. Povedati moram, vaš sejem izredno vpliva na razvoj. Zanimivo je videti pri vas ponudbe na sejmu zaradi ponudbe naša vsako leto pripravi na sejmu turistično razstavo, me in zanimiva je gradnja dvorane. Prav takšna bo v članstvu kot naša v Celovcu. Prav tako moram izraziti da vidim na vašem sejemu celovške firme in naše. Vezi med vašimi in našimi so žive. Veliko ljudi nas prav tako pa prihaja tudi naših ljudi k vam. Gorenjski sejem lahko naše sodelovanje utrdi.

J. Kolb

kovinotehna

TOZD TEHNIČNA TRGOVINA
blagovnica FUŽINAR – Jesenice

PRALNI STROJI
POMIVALNI STROJI
HLADILNIKI
ZAMRZOVALNE SKRINJE
TELEVIZORJI

KOTLI ZA CENTRALNO OGREVANJE
RADIATORJI
TERMOAKUMULACIJSKE PEČI
MOTORNE ŽAGE IN KOSILNICE
BETONSKI MEŠALCI

na
GORENJSKEM
SEJMU
V KRANJU

15. 8.
do
25. 8. 1980

hala A

NIŽJE CENE – DOSTAVA DO DOMA – POTROŠNIŠKO POSOJILO